

Bistrampolio dvare, Panevėžio rajone kovo 22 d. vyko Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės ir Latvijos prezidento Andris Bērziņš pasitarimas.

Dž. G. Barysaitės nuotr.

PREZIDENTĖ VYKS Į KATARĄ, ATVYKS IR Į ČIKAGĄ

Vilnius, balandžio 13 d. (ELTA). Balandžio pabaigoje Prezidentė Dalia Grybauskaitė su darbo vizitu lankysis Artimuosiuose Rytuose, Katarė. Mažoje, tačiau labai turtingoje valstybėje bus deramasi dėl dujų tiekimo Lietuvai per būsimąjį suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalą.

Žinią apie planuojamą vizitą naujienų agentūrai ELTA patvirtino Prezidentės patarėja Daiva Ulbinaitė. Šalies vadovės vizito tikslas – aptarti galimybes užsitikrinti dujų tiekimą iš šios valstybės.

Prezidentę lydės energetikos ministras Arvydas Sekmoka ir bendrovės „Klaipėdos nafta“ generalinis direktorius Rokas Masiulis.

Kataras – trečia valstybė, su kuria deramasi dėl dujų tiekimo per SGD terminalą. Kitos dvi šalys – Norvegija, kur praėjusią savaitę viešėjo

A. Sekmoka ir „Klaipėdos naftos“ vadovai, ir JAV.

Kataras – mažytė, naftos turtinga valstybė, besiribojanti su Saudo Arabija pietuose, Persijos įlanka vakaruose, šiaurėje ir rytuose. Ekonomikos pagrindą sudaro naftos bei gamtinių dujų gavyba ir perdirbimas. Absoliutinės monarchijos valstybę valdo šeichai.

D. Grybauskaitė – pirmoji iš Lietuvos vadovų, besilankysianti šioje tolimoje Artimųjų Rytų šalyje. 2010 m. vizitą į Katarą planavo premjeras Andrius Kubilius, tačiau jis neįvyko. Be kelionės į Katarą, per šį pusmetį numatyti dar 6 D. Grybauskaitės vizitai į užsienį.

Gegužės 11 - 12 d. prezidentė Ukrainoje dalyvaus tradiciniame kasmetiniame Vidurio Europos prezidentų susitikime, kuriame aptarti regioninio bendradarbiavimo

klausimų kviečiami daugiau nei 20 šalių vadovai.

Gegužės 20 - 21 d. šalies vadovė dalyvaus NATO viršūnių susitikime Čikagoje, kur bus sprendžiami Lietuvos saugumui ir gynybai svarbūs klausimai.

Birželio 4 - 6 d. prezidentė dalyvaus Pasaulio ekonomikos forume Stambule, Turkijoje, kur su pasaulio politikais ir ekonomistais aptars Europos finansinę ateitį, Vidurio Rytų problemas, geopolitinę situaciją.

Birželio viduryje numatomas valstybinis šalies vadovės vizitas į Latviją.

Birželio pabaigoje prezidentė Brazilijoje dalyvaus Jungtinių Tautų darnaus vystymosi konferencijoje bei Aukšto lygio Pasaulio moterų lyderių susitikime.

Birželio 28 - 29 d. D. Grybauskaitė vyks į Europos Vadovų Tarybą Briuselyje, kur bus aptariama nauja ES 2014-2020 metų finansinė perspektyva.

PREZIDENTĖ PATI SPRENDŽIA, KUR IR KADA JAI DALYVAUTI

Vilnius, balandžio 12 d. (ELTA). Premjeras Andrius Kubilius pripažįsta, kad tiek Lietuva, tiek ir Lenkija tarpusavio santykiuose turi apie ką pamąstyti, tačiau atvirai neigiam, jog prezidentės Dalios Grybauskaitės sprendimas nedalyvauti Lenkijos prezidento Bronislaw Komorowski kitą savaitę Varšuvoje rengiamame susitikime su Baltijos valstybių vadovais, kurio metu žadama aptarti pasirengimą NATO viršūnių susitikimui Čikagoje, pablogins šalių tarpusavio santykius.

„Mes nuosekliai siekiame gerų ir lygiaverčių santykių su visais kaimynais, tarp jų ir su kaimyne Lenkija. Ir tikiu, kad šiame kelyje taip pat einame ir mokomės, ir mes kai ką turime pergaltoti, bet, manau, kad ir kaimynai taip pat turi apie ką pamąstyti“, - interviu „Žinių radijui“ sakė ministras pirmininkas.

A. Kubiliaus teigimu, Lietuva ir Lenkija tarpusavio santykiuose yra išgyvenusios įvairių laikotarpių, tačiau ateityje bus matomos permainos į teigiamą pusę.

Paklaustas, ar palaiko prezidentės sprendimą nedalyvauti Varšuvoje rengiamame susitikime, A. Kubilius atsakė, kad prezidentė pati nusprendžia, kur jai dalyvauti.

Prezidentūra sprendimą nevykti į susitikimą aiškina tuo, kad NATO viršūnių susitikimo Čikagoje klausimus prezidentė su Lenkijos vadovu jau aptarė, primena ELTA.

Neoficialiomis žiniasklaidos žiniomis, prezidentės sprendimas gali būti susijęs su paaštrėjusiu Varšuvos tonu lenkų tautinės mažumos

LIETUVOS PREZIDENTĖ NEVYKS Į VARŠUVĄ

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė neketina vykti į Varšuvoje planuojamą Lenkijos ir Baltijos šalių prezidentų susitikimą.

Priešingai nei D. Grybauskaitė, Latvijos ir Estijos prezidentai Lenkijos vadovo Bronislaw Komorowski iniciatyvą priėmė.

Vėliau žurnalistų paklausta apie motyvus, prezidentės patarėja Daiva Ulbinaitė sakė: „Nes pasirengimo NATO viršūnių susitikimo Čikagoje klausimai jau aptarti ir su Lenkijos prezidentu, ir su Latvijos prezidentu taip pat“.

„Kvietimo tokio oficialaus nėra, apie tai prezidentė su Lenkijos prezidentu kalbėjo telefonu“, – sakė D. Ulbinaitė. Paklausta apie žiniasklaidos pranešimus, kad Lenkija gali peržiūrėti poziciją dėl NATO oro policijos misijos, ji atsakė: „Galiu patvirtinti, kad prezidentė buvo informuota apie tokios diplomatų pokalbius ir apie tai kalbėjosi su Lenkijos prezidentu, kai jis viešėjo vasario 16 dieną Vilniuje“.

Kokie diplomatų pokalbiai minimi, D. Ulbinaitė sakė, kad kalbama apie „Lenkijos diplomatų pareiškimus Lietuvos diplomatams, jog jei nebus sprendžiamos tautinių mažumų problemos, Lenkija gali pergaltoti savo poziciją dėl oro policijos misijos“.

Estijos prezidento Toom Hendrik Ilveso ir Latvijos prezidento Andris Bērziņis atstovai sakė, kad ketina dalyvauti vykstančiame susitikime Varšuvoje. „Prezidentas T.H. Ilves mano, kad mūsų regionui, kuriame Lenkija neabejotinai turi specialų vaidmenį, svarbu turėti bendrą požiūrį į saugumo iššūkius Baltijos jūros regione ir plačiau“, – sakė Estijos prezidento atstovas spaudai.

Latvijos prezidento tarnyba taip pat patvirtino, kad A. Bērziņis dalyvaus Varšuvoje balandžio 17 dieną rengiamame susitikime.

Pastaruoju metu Lietuvos ir Lenkijos santykiai buvo įtempti dėl skirtingai vertinamos tautinių mažumų padėties.

LRT

LIETUVOS SEIMO RINKIMAI

Vilnius, balandžio 11 d. Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė dekretą, kuriuo paskelbė eilinių Seimo rinkimų datą. **Šiomet rinkimai įvyks spalio 14 dieną.**

Prezidentės spaudos tarnyba skelbia, kad šalies vadovė ragina Lietuvos žmones aktyviai ir atsakingai dalyvauti rinkimuose ir patiems išsirinkti pasitikėjimo vertus parlamentarų, kurie spręs jų kraštui ir valstybei svarbiausius klausimus. Prezidentės teigimu, būtina daugiau dėmesio skirti tam, kad rinkimų teise pasinaudotų kuo daugiau šalies piliečių.

„Dabartinį Seimą rinko mažiau nei pusė rinkimų tei-

sę turinčių šalies piliečių. Neleiskime, kad už mus pasirinktų kiti. Būkime pilietiški. Būkime aktyvūs“, – pabrėžia šalies vadovė.

Pasirašydama dekretą prezidentė taip pat paragino visas politines partijas konkuruoti idėjomis, o ne pinigais ir eiti į rinkimus vadovaujantis sąžiningumo ir garbingumo principais bei rinkimų kovoje neperžengti padarumo ribos.

Pagal įstatymą, eiliniai Seimo rinkimai Prezidentės dekretu skelbiami likus 6 mėn. iki Seimo narių įgaliojimų pabaigos. Nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo oficialiai prasideda Seimo rinkimų politinė kampanija.

LRT

ŠIAURĖS IR BALTIJOS ŠALIŲ VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMAS VILNIUJE BALANDĮ NEĮVYKS

Vilnius, balandžio 13 d. (ELTA). Lietuvos valdžios institucijų pusę metų planuotas Baltijos ir Šiaurės šalių viršūnių susitikimas balandžio mėnesį Vilniuje neįvyks, patvirtino pareigūnai.

Kaip sakė prezidentės atstovė spaudai Daiva Ulbinaitė,

į susitikimą Vilniuje išsiųsti kvietimai valstybių ir vyriausybės vadovams buvo pasirašyti prezidentės Dalios Grybauskaitės ir premjero Andriaus Kubiliaus. Diplomatinis šaltinis teigimu, kvietimai išsiųsti dar pernai.

Susitikimą balandžio 23 dieną ketinta surengti dėl to, kad Lietuva šiemet koordinuoja Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

„Delfi“ vyriausioji redaktorė yra Monika Garbačiauskaitė-Budrienė. Tai vadovaujantis žinių portalas Baltijos šalyse. Lietuvoje rusiškas variantas atsirado, kai tai pasiteisino Latvijoje ir Estijoje - ten jie pradėjo veikti anksčiau. Ypač Latvijoje, nes ten rusų tautinė mažuma didžiausia. Lenkiškas „Delfi“ projektas pradėjo veikti pernai, kai iškilo nesutarimai tarp lietuvių ir lenkų. Norima, kad tą lenkišką portalą per mėnesį aplankytų 75 tūkstančiai žmonių. „Ne visiems patiks, kad į Lietuvos lenkų problemas bus bandoma pažvelgti ramiai ir be isterijos. Daugelis Lietuvos lenkų yra protingi, išsilavinę žmonės ir jiems trūksta kokybiškos žiniasklaidos“, - sako redaktorė.

Vilniaus centre netrukus prie Operos ir baletų teatro turėtų prasidėti 500 vietų požeminės automobilių stovėjimo aikštelės statybos darbai. Vilniaus projektų skyriaus vedėja Rasa Cibulskienė mano, kad ta aikštelė bus pastatyta per 24 mėnesius. Neoficialiais duomenimis, aikštelės įrengimas kainuos maždaug 60 mln. litų.

Lietuvoje rudenį vyksiančiuose Seimo rinkimuose žada dalyvauti kelios specialiai suorganizuotos partijos, tarp jų - ir bankininko Vladimiro Romanovo Žmonių partija, apie kurią kol kas žinoma tik tiek, kad ji įsisteigė, o jos steigėjas laikomas vienu turtingiausių Lietuvos žmonių. **Tai jau beveik tradicija: nesvarbu, Seimo ar prezidento rinkimai, juose beveik būtinai turi dalyvauti kokio nors rusų kilmės milijonieriaus įsteigta politinė jėga**, rašo „Veidas“. 1997-aisiais buvo Artūras Paulauskas, kurį per prezidento rinkimus rėmė „Gazprom“ tarpininkas Viktoras Uspaskichas, 2002-aisiais sraigtasparnių savininkas Rusijos pilietis Jurijus Borisovas finansavo iš pradžių Liberalų demokratų partiją, o paskui šios partijos pirmininko Rolando Pakso išrinkimą prezidentu; 2004-aisiais Seimo rinkimuose pirmavo V. Uspaskicho sudaryta Darbo partija.

Birštone kitų metų pavasarį duris atvers nauja 700 vietų sanatorija. Birštono savivaldybės planavimo skyriaus vedėjas Antanas Šabanas pranešė, kad privačiomis lėšomis bus atnaujintas apleistas sanatorijų kompleksas. Joje bus įrengta dvejų šimtų vietų baseinas su burbulinėmis voniomis, povandeniniais ir hidromasažais ir mineralinio vandens garintuvas.

Kelmės rajone gyvenanti 68 metų Sofija Grigaitienė netikėtai sužinojo, kad medikai kažkada ją slapta pripažino psichikos ligone. Sovietmečiu negalėjusi pakęsti vagysčių ir sukčiavimų, buvusi istorijos ir kūno kultūros mokytoja buvo išvaryta iš Stulgių vidurinės mokyklos, į internatą išvežta jos duktė. Ji neseniai sužinojo, jog 1987 m. vasario 2 d. jos namuose apsilankiusios trys gydytojos slapčia surašė dokumentus, kuriuose buvo nurodyta, kad ji serga psichine liga. Dabar jai Sveikatos ministerija dėl tos diagnozės pakeitimo pasiūlė kreiptis į teismą, kad ji pilno proto.

Lietuvos Seimas svarstys, ar rengti referendumą dėl naujos atominės elektrinės. Projektą savo parašais parėmė demokratai, „tvarkiečiai“ ir socialdemokratai.

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, gavusi informaciją apie kandidato į vidaus reikalų ministrus **Artūro Meliano** patikrinimą pagal Korupcijos prevencijos įstatymą, pasirašė dekretą, kuriuo Artūras Melianas skiriamas Lietuvos vidaus reikalų ministru. Naujasis vidaus reikalų ministras paskirtas ministro pirmininko Andriaus Kubiliaus teikimu.

Lietuvoje yra daugiau kaip trys tūkstančiai vaikų, apie kuriuos neturima jokių duomenų. Nors jie įtraukti į Gyventojų registrą, mokyklų nelanko, nežinoma apie jų išvykimą. Todėl norima įpareigoti tėvus deklaruoti vaikų išvykimą iš šalies arba su kuo ir kur jie pasilieka, praneša *LTV naujienų laida „Šiandien“*. Dar metų pradžioje šalies mokyklų suoluose trūko daugiau kaip 13 tūkst. vaikų, kurių amžius - nuo 7 iki 16 metų. Seime kilus diskusijai, ar jie išvykę, ar tėvų slepiami sąmoningai, imta tikrinti duomenis. Per porą mėnesių du trečdaliai pradingėlių surasti. Paaiškėjo, kad didžioji dalis vaikų su tėvais išvykę į užsienį, o kelios dešimtys nesimoko dėl neįgalumo. Tačiau vis dar neaišku, kur yra daugiau kaip trys tūkstančiai vaikų. Kada įsigalios nauja tvarka, kol kas neaišku, tačiau tą norima padaryti kuo greičiau. Nors pripažįstama, kad visiškai šios problemos vis tiek nepavyks išspręsti.

Lietuvos Seimo sudaryta laikinoji tyrimo komisija sutinka, kad būtų atimta Seimo nario Vinco Babiliaus teisinė neliečiamybė. Seimas buvo pavedęs komisijai tyrimą atlikti iki šių metų balandžio 19 d. Balandžio 10 d. generalinis prokuroras Darius Valys kreipėsi į Seimą dėl avariją padariusio ir iš įvykio vietos pasišalinusio Seimo nario V. Babiliaus teisinės neliečiamybės atėmimo. Konstitucija ir Seimo statutas įtvirtina, kad parlamentaras be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamajon atsakomybėn, suimamas ar kitaip suvaržoma jo laisvė. Dėl Seimo nario laisvės suvaržymo gali kreiptis tik šalies generalinis prokuroras.

ELTA, LRT, LR URM

JAV Aukščiausiojo Teismo nariai - stovi iš kairės Sonia Sotomayor, Stephen G. Breyer, Samuel A. Alito, Jr. ir Elena Kagan, sėdi iš kairės Clarence Thomas, Antonin Scalia, vyriausias teisėjas John G. Roberts, Jr., Anthony M. Kennedy ir Ruth Bader Ginsburg, tris dienas išklaušė kitų teisininkų argumentus dėl JAV prezidento B. Obama įteikto sveikatos įstatymo projekto, kuris turėtų būti vienas svarbiausių šio krašto istorijoje, kad visi gyventojai turėtų sveikatos apdraudą, Aukščiausiojo Teismo sprendimo laukiama birželio mėnesį.

NYT

JAV AUKŠČIAUSIAS TEISMAS SVARSTO SVEIKATOS APSAUGOS REFORMOS ĮSTATYMĄ

AR AMERIKIEČIAI BUS PRIVERSTI ĮSIGYTI APDRAUDĄ

Vienas JAV Aukščiausiojo Teismo teisėjas, kurio balsas daugelio laikomas lemiamu, svarstant sveikatos apsaugos sistemos reformos įstatymo teisėtumą, išsakė abejonių dėl šio teisės akto, sutelkus dėmesį į klausimą, ar amerikiečiai gali būti verčiami įsigyti sveikatos draudimą.

Šios bylos, galinčios padaryti didžiulį politinį poveikį, teisėjas Anthony Kennedy atrodė abejojantis, ar prezidento Barack Obama kadencijos didžiausiu pasiekimu laikomas teisės aktas neprieštarauja šalies konstitucijai. „Suprantu, kad iš anksto manome, jog įstatymai atitinka konstituciją, tačiau net jeigu taip yra, keičiant asmens santykį su vyriausybe..., ar neprisiimate sunkios pateisinimo naštos, kad parodytumėte įgaliojimą pagal konstituciją?“ - klausė A.Kennedy.

Jo klausimas buvo adresuotas JAV generaliniam prokurorui Donald Verrilli, ginančiam Prieinamos sveikatos priežiūros įstatymą, kurio pagrindinis punktas įpareigoja visus amerikiečius įsigyti sveikatos draudimą. Jeigu šis reikalavimas būtų pripažintas prieštaraujančiu šalies konstitucijai, tikėtina, kad sveikatos apsaugos reforma nepasiektų svarbiausių tikslų.

Tuo tarpu vyriausiasis teisėjas John Roberts atrodė kol kas neapsisprendęs, nors kitų aštuonių kolegijos narių nuomonės atrodė pasiskirsčiusios pagal ideologines linijas ir labiau palankūs konservatoriams.

Šios diskusijos vyko antrąją posėdžių dieną, Aukščiausiajam Teismui priėmus precedento neturintį sprendimą išklaušyti argumentus per tris dienas, nagrinėjant bene didžiausią

bylą nuo 2000 metų, kai buvo ginčijama respublikono George W. Bush pergalė prieš demokratą Al Gore per prezidento rinkimus.

Sveikatos apsaugos sistemos reformos įstatymas, priimtas 2010 metais, vadinamas išsipildžiusia demokratų svajone, kuri buvo brandinama dešimtmečius. Numatoma, kad ją įgyvendinus medicinos paslaugos taps prieinamos 32 mln. amerikiečių, kurie šiuo metu nėra apsidraudę.

Respublikonai argumentuoja, kad privalomas sveikatos draudimas kertasi su pilietine ir asmenine laisve, įtvirtinta JAV konstitucijoje.

Tuo tarpu B.Obama kaltino respublikonus, kad jie nori sugriauti „dešimtmečių pažangą, ypač moterų sveikatos srityje“.

Konservatyvių pažiūrų teisėjai sutelkė dėmesį į klausimą, ar vyriausybė gali reikalauti, kad asmenys įsigytų sveikatos draudimą, o to nepadariusiems taikyti baudas. Teismo pirmininkas pastebėjo, jog ši įstatymo nuostata gali būti „slidus šlaitas“.

„Visi turės pirkti anksčiau ar vėliau. Jeigu apibrėžiate rinką kaip maistą, tokiu atveju visi dalyvauja rinkoje - taigi galite priversti žmones pirkti brokolius“, - sakė vienas iš konservatyviausių teisėjų Antonin Scalia. D.Verrilli argumentavo, kad draudimo rinka yra išskirtinė ir skiriasi nuo automobilių arba mobiliųjų telefonų rinkos, pažymėdamas, jog daliai žmonių nesidraudžiant, draudimo kaštai didėja kitiems.

„Tai nėra pirkimo mandatas. Tai įstatymas, reguliuojantis metodą mokėti už paslaugą, kurią vartoja žmonių klasė, kuriai taikomas (šis teisės aktas), -

aiškino generalinis solisitorius.

A.Kennedy klausė, kodėl Kongreso galios reguliuoti prekybą tarp valstijų neturėtų reikšti, kad vyriausybei leidžiama reikalauti, kad asmenys pirktų kitokias prekes ir paslaugas.

D.Verrilli atsakė, kad šie atvejai būtų skirtingi, nes „Kongresas imtųsi kurti komerciją. Čia Kongresas reguliuoja esančią komerciją - ekonominę veiklą, kuri jau vyksta.“

Labiau liberalių pažiūrų teisėjai tvirtino, kad sveikatos apsaugos sritis yra išskirtinė ir negali būti prilyginama prekybai automobiliais arba brokoliais.

„Mums visiems gresia susirgti, - sakė teisėjas Stephen Breyer. - Ir visi žinome, kad negalime nuspėti, kada (susirgsime).“

Teisėjai diskutavo dėl šio įstatymo dvi valandas sausakimšoje salėje, kur tarp klausytojų buvo JAV generalinis prokuroras Eric Holder ir daug iškilų veikėjų, atstovaujančių abiem stovykloms.

Buvęs generalinis solisitorius Paul Clement, palaikantis sveikatos apsaugos sistemos reformą apskundusias 26 valstijas, argumentavo, kad vadinamasis individualus mandatas, reikalaujantis privalomai apdrausti sveikatą, yra puolimas prieš asmeninę laisvę.

Teisėjai atrodė likę patenkinti padarę išvadą, kad jie turi jurisdikciją nagrinėti šį įstatymą, nors šis visiškai įsigalios tik 2014 metais.

Šios reformos oponentai, pašaipiai vadinantys naująjį įstatymą „Obamos priežiūra“, sakė, jog dabartinė proceso eiga Aukščiausiajame Teisme jiems teikia vilčių.

Reuters

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President
Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
 2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas
DIRVA (UPS 157-580)

 Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

FINANSINIS TINKLAS

Finansinė krizė nesibaigia nei čia, nei Europoje. Apie tai daug rašoma spaudoje. Pats turtingiausias JAV bankas „Goldman Sachs“ yra laikomas ir turtingiausiu pasaulio banku. Šiuo metu, kaip rašo anglų laikraštis „The Independent“, bankas savo žmones sugebėjo įvesti į svarbiausius postus Europoje. JAV izdo sekretoriai dažnai yra „Goldman Sachs“ finansininkai. Jų darbuotojai yra viršininkai įvairiose finansinėse institucijose. Pastaruoju metu jų dėmesys skirtas ir Europos finansiniai situacijai įtaigoti.

Kanados centrinio banko pirmininkas ir G20 - stipriausių pasaulio valstybių tarybos vadovo pareigose - yra Mark Carney. Taip pat ir Europos centrinio banko pirmininkas Mario Draghi priklauso „Goldman Sachs“ elitui. Tai pačiai grupei priklauso dabartinis Graikijos ministras pirmininkas Lukas Papodemos ir naujasis Italijos ministras pirmininkas Mario Monti. L. Papodemos yra buvęs „Goldman Sachs“ pareigūnas ir JAV Boston federalinio banko ekonomistas. Graikijos ir Italijos ministrai buvo priversti pasitraukti, kad „Goldman Sachs“ darbuotojai užimtų tas pareigas.

Kai Italijos Silvio Berlusconi vadovaujamas ministrų kabinetas atsistatydino, tai lapkričio 16 d. laikinuoju Italijos ministru pirmininku buvo paskirtas „Goldman Sachs“ patikėtinis Mario Monti. Jis - žymus ekonomistas, buvęs Europos Komisijos narys, priėmęs reikšmingus sprendimus, kurie galėjo būti palankūs „Goldman Sachs“ banko strategijai. M. Monti taip pat pirmininkavo Italijos Izdo komitetui, kuris sprendė italų finansinius reikalus. „Goldman Sachs“ pakvietė jį būti banko tarybos nariu tarptautiniams klausimams spręsti.

Buvusių bankininkų paskyrimas į valstybių ministrų pirmininkų pareigas pasaulio visuomenėje sutiktas nepalankiai. „The Independent“ laikraštis pažymi, jog to banko įtaka tapo tokia didelė, kad Graikijoje ir Italijoje demokratinei santvarkai kyla nemažas pavojus. O Prancūzijos laikraštis „Liberation“ teigia, kad pasisekė tiems bankams, kurie 2008 metais sukėlė pasaulinę ekonominę krizę, norėdami įtakoti vyriausybes, dabar jiems neberekės tų pastangų, nes jie jau įsikūrė tų vyriausybų viršūnėse.

Ekonominės krizės aukomis tapo ne tik Graikija ar Italija, bet ir su sunkumais kovojančios valstybės - Airija, Portugalija, net ir iš dalies Ispanija ir Slovakija. Vieną dieną ir tų kraštų vadovais gali tapti „Goldman Sachs“ darbuotojai. Po to, kai jų žmonės buvo paskirti į Graikijos ir Italijos premjerus, šis bankas pradėtas vadinti „Vampire Squid“ pravarde, nes savo čiuptuvais baigia apraizgyti Europą savo statytiniais.

Yra išleista knyga „13 bankininkų“, kurioje buvęs Tarptautinio valiutos fondo ekonomistas Simon Johnson rašo, kad „Goldman Sachs“ ir kiti didieji bankai prieš tą krizę sumaniai teikė vyriausybėms patarimus ir siuntė savo žmones į tų valstybių tarnybas patarėjais — beveik neįmanoma atskirti, kur yra „Goldman Sachs“, o kur valstybės bendras gėris. Politikos analitikai drįsta rašyti, kad tai nėra atsitiktinumas, o suplanuoti strateginiai įvykiai, kurie turėtų vesti pasaulį į finansinę diktatūrą.

S. Tūbėnas
ROLANDUI PAKSUI GRĮŽTANT

Prezidentei Daliai Grybauskaitei nutarus pasirašyti Seimo rinkimų įstatymo pataisą, Rolandui Paksui kelias į Lietuvos Seimą jau atviras, nebent kerštingai nusiteikęs Konstitucinis Teismas (KT) mėgintų pakišti koją.

Įstatymo pataisa leidžia 2004 metais iš prezidento pareigų pašalintam R.Paksui šį rudenį dalyvauti Seimo rinkimuose. Seimo ir prezidentės nutarimai yra pasitikėjimo rinkėjais išraiška bei žingsnis politinės brandos, sąkyčiau, ir teisingumo linkme.

Vis dėlto lemiamą vaidmenį „reabilituojant“ R.Paksą suvaidino ne Lietuvos teismai ar politikai, bet Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT), pernai priėmęs nutarimą, kad Lietuvoje taikomas draudimas apkaltos proceso tvarka nušalintam prezidentui iki gyvos galvos dalyvauti Seimo rinkimuose yra neproporcingas. Pirminė Lietuvos reakcija į EŽTT sprendimą buvo nevykusi.

Praėjus vos kelioms dienoms KT suskubo paskelbti pareiškimą, kad EŽTT priėmus sprendimą tarp Konstitucijos ir Europos žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių konvencijos atsirado nesuderinamumas, kurį galima pašalinti tik keičiant Konstituciją. Žinant, kaip sunku yra keisti Konstituciją, KT pareiškimą reikėjo laikyti netiesioginiu raginimu politikams vilkinti bylą arba pradėti sudėtingą Konstitucijos keitimo procesą, kad būtų galima apsaugoti KT neklystamumo regimybę.

Iš tiesų reikėjo keisti ne Konstituciją, bet ydingą anksčiau nutartį, kuria buvo siekiama visiems laikams pašalinti R.Paksą iš politikos. Tačiau KT neturėjo nei drąsos, nei sąžiningumo atvirai atmesti savo pirmtako sukurtą „doktriną“.

Politikai nereagavo geriau. Vyriausybės sudaryta darbo grupė pasiūlė dvi EŽTT sprendimo įgyvendinimo priemonės. Pirma, leisti apkaltos

tvarka iš pareigų pašalintam žmogui kandidatuoti į Seimą praėjus 10 metų nuo nušalinimo. Antra, drausti tokiam asmeniui būti renkamam į prezidentus ar eiti kai kurias kitas pareigas. Abu siūlymai buvo sunkiai suderinami su EŽTT nutarimo dvasia, nes būtų dirbtinai užkirtę kelią R.Pakso pastangoms tapti Seimo nariu. Ilgainiui sveikas protas laimėjo ir nutarta leisti jam kandidatuoti šįmet.

Verta prisiminti, kad R.Pakso apkaltą lydėjo plačiai paplitusi politinė isterija, kuri apsunkino pastangas ramiai nagrinėti bylą. Manau, kad praėjus dar 10-20 metų istorikai prieis išvadą, jog pirmenybė buvo skiriama pastangoms gelbėti Lietuvą nuo tikro ar menamo pavojaus teisingumo sąskaita.

Net R.Pakso kaltintojai Seime suprato, kad nebuvo tvirtų įrodymų apie prezidento aplinkos ryšius su Rusijos slaptosiomis tarnybomis, jog teisiškai nieko nereikšė kaltinimai, kad jis „pažeidžiamas“, nes „pažeidžiamumas“ yra tik įtaigi metafora, o ne konkretų nusikaltimą nurodanti sąvoka.

Ilgainiui Rusijos saugumiečiai ir nusikaltėliai bei grėsmė Lietuvos nacionaliniam saugumui dingo iš akiračio, o R.Paksas buvo kaltinamas neteisėtai suteikęs verslininkui Jurijui Borisovui Lietuvos pilietybę mainais už paramą per rinkimų kampaniją ir išdavęs valstybės paslaptį, perspėdamas J.Borisovą, kad jį stebi Lietuvos saugumas.

Vargu ar už tokius nusižengimus reikėtų pašalinti prezidentą, juolab kad R.Pakso pirmtakai prezidentai „išimties tvarka“ suteikė pilietybę daugiau negu 500 kartų (kai kurių palaimintųjų, pavyzdžiui, Kauno „Žalgirio“ tuometinio savininko Šabtajaus Kalmanovičiaus nuopelnai Lietuvai nebuvo ne kiek didesni negu J.Borisovo), bet jie dėl to nenukentėjo.

Seimo ir prezidentės veiks-

mai rodo sveikintiną pasitikėjimą rinkėjų sveiku protu. Demokratija turi suteikti žmonėms kuo didžiausią laisvę rinkti savo atstovus. Visi dirbtiniai apribojimai, varžantys šią svarbią teisę, atima tą sprendimo galią, kuri yra sudėtinė demokratijos dalis. Ši teisė ribojama ne tik tada, kai žmonėms išvis neleidžiama balsuoti, bet ir tada, kai neleidžiama balsuoti už tą žmogų, kuris vienu laikomas tinkamiausiu kandidatu. Santykinis R.Pakso partijos populiarumas rodo, kad dar nemažai žmonių mano, jog jis labiausiai gins jų interesus.

Nesu R.Pakso gerbėjas, nelinkiu jam politinės sėkmės. Manau, kad jo rinkėjai klysta tikėdamiesi, jog šis politikas tinkamiausiai atstovaus jų interesams. Bet tuo jie patys turi įsitikinti. Nevalia kitiems politikams paternalistiniais ar kitais sumetimais riboti piliečių rinkimo laisvės.

Geriausiam iš visų pasaulių R.Pakso ir Viktoro Uspaskicho personalinės partijos sulauktų Artūro Paulausko Naujosios sąjungos likimo 2008 metais, taigi neįveiktų 5 proc. barjero ir būtų priverstos pasitraukti iš politinio gyvenimo. Versle galima sukurti savo personalinę bendrovę ar verslą, bet politinės partijos turi būti grindžiamos politiniais principais, o ne priklausyti vien nuo vado valios. Kuo greičiau rinkėjai nusigręš nuo šių dirbtinių kūrinių, tuo Lietuvai bus geriau. Bet šįmet šie lūkesčiai neišsipildys.

Abi partijos peržengs 5 proc. barjerą, turbūt pateks į naująją valdančiąją koaliciją. Dėl to nereikėtų pernelyg sielotis. Pernai metų savivaldybių rinkimų rezultatai parodė, jog žmonės neskubės palaikyti „Piloto“, kad jo laikai jau praėjo. Naujaisi valdžios nutarimai užtikrins, kad lemiamą žodį dėl jo politinio likimo tars rinkėjai, o ne jo politiniai oponentai pasikliaudami dirbtiniais suvaržymais.

Kęstutis Girnius
LIETUVOJE SIŪLOMA ĮTEISINTI EUTANAZIJĄ

Įstatymo projektą parengęs Seimo narys Andrius Burba siūlo Lietuvoje įstatymiškai įteisinti ir reglamentuoti eutanaziją. Tai būtų alternatyva nepakeliamoms fizinėms ir (ar) dvasinėms paciento kančioms, kurių neįmanoma palengvinti ir kurias sukėlė sunkus ir nepagydomas sutrikimas dėl ligos ar sužalojimo.

Dokumento projekte nustatyta eutanazijos atlikimo tvarka bei sąlygos, kurioms esant ji gali būti atliekama, eutanazijos atlikimo kontrolės mechanizmas, tuo tikslu įkuriant Eutanazijos

kontrolės ir vertinimo komisiją. A. Burba siūlo įtvirtinti atsakomybę už teikiamo įstatymo reikalavimų nesilaikymą, taip pat nustatyti aplinkybes, dėl kurių gydytojas, atlikęs eutanaziją, nebūtų traukiamas baudžiamojon atsakomybėn.

Šiuo metu eutanazijos atlikimo galimybė Lietuvos teisės aktuose neįtvirtinta, tačiau Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas suteikia galimybę pacientams atsakyti tam tikrų procedūrų ar gydymo.

„Toks pasirinkimas pa-

ciento padėties ne tik nepalengvina, o atvirkščiai – gali lemti ir jo būklės pablogėjimą, fizinių ir dvasinių kančių progresavimą. Kitaip tariant, galiojantis reguliavimas suteikia pacientui teisę, atsakius tam tikrų procedūrų, mirti greičiau, bet kenčiant; o *orios*, humaniškos mirties pacientas pasirinkti neturi galimybės”, – sako A. Burba. Jis atkreipia dėmesį ir į tai, jog šiuo metu Baudžiamasis kodeksas nustato baudžiamąją atsakomybę už eutanazijos (suleidžiant mirtiną injekciją ar kitu aktyviu veikimu) atlikimą. **LRT**

Senato respublikonai griežtai įspėja B. Obama administraciją nesiimti jokių veiksmų, kurie įpareigotų JAV koku nors būdu riboti turimą ginkluotės potencialą ar pradėtas priešraketinio skydo iniciatyvas. JAV prez. B. Obama ir Rusijos prez. D. Medvedev pasitarimuose Pietų Korėjoje. AP

KĄ REIŠKIA NAUJAS KREMLIAUS IR WASHINGTONO FLIRTAS?

Aleksandras Matonis

JAV ir Rusijos prezidentų Barack Obama ir Dmitrij Medvedev neatsargus pasiūlymas apie galimas Washingtono nuolaidas Kremlui dėl priešraketinio skydo sukėlė nemažą tarptautinį triukšmą.

Po Demokratų partijos vėliava antros kadencijos siekti užsimojęs B. Obama per viršūnių susitikimą Seule paprašė Rusijos vadovą „palikti erdvės“ rinkimo kampanijos metu, mainais žadėdamas „daugiau lankstumo“ priešraketinio skydo klausimais pergalės rinkimuose atveju.

JAV prezidentas netrukus viešai patikslino savo poziciją, esą jis siekia mažinti perteklinį branduolinį arsenalą, o tam būtinas abipusis su Rusija pasitikėjimas, kuriam nekenktų įtampos dėl priešraketinės sistemos Europoje kūrimo planų.

Šiems B. Obama pareiškimams iškart pasipriešino JAV respublikonai, laukiantys vidaus varžybų dėl savo partijos kandidato į prezidentus finalo. Partijos pretendentas Mitt Romney pareiškė laiką Rusiją JAV „geopolitiniu priešu Nr.1“.

Net 43 Senato nariai pasirašė respublikonų laišką, įspėjantį apie „rimtas pasekmes“, jei JAV administracija bandytų atsisakyti priešraketinės gynybos planų arba dar labiau mažinti puolamąjį branduolinį arsenalą. Respublikonų komitetas pareiškė, kad per pastarąjį dešimtmetį B. Obama nuosekliai laikėsi pozicijos, nepritariančios priešraketinio skydo projektui.

Ką jie iš tiesų galvoja?

Bet ar iš tiesų Amerika gali sulėtinti priešraketinės gynybos skydo kūrimo planus arba jų net visiškai atsisakyti, paaukodama tam tikslui jau išleistus milijardus dolerių ir susikompromituodama NATO sąjungininkų akyse?

Pagaliau, ar tokie žingsniai atgal įmanomi, kai Rusija savo poziciją šiuo klausimu palydi ne vien tik žodžiais, bet ir griežtais, karine jėga pagrįstais veiksmais? Praėjusio dešimtmečio pradžioje, stiprėjant įtarimams, jog Iranas plėtoja branduolinio ginklo ir raketų nešėjų programą, respublikono George W. Bush administracija ėmėsi kurti priešraketinės gynybos (PRG) sistemą, pagrįstą atitinkamos ginkluotės išdėstymu sausumoje.

Neabejotina, jog nepaisant formuluočių, esą ši sistema pirmiausia skirta neutralizuoti Irano grėsmę, mintyse buvo turimi ir Rusijos balistinių raketų arsenalai. Minėtosios sistemos radaras turėjo būti dislokuotas Čekijoje, o raketų paleidimo įrenginiai – Lenkijoje.

2008 m. rinkimus laimėjęs B. Obama ir jo administracijai pradėjus santykių su Rusija „perkrovos“ politiką, priešraketinio skydo idėja buvo pertvarkyta, atsisakius Maskvą erzinančio ginkluotės dislokavimo arti Rusijos sienų. Priešraketinės gynybos tema buvo perkelta į daugiašalį dialogą su kitomis NATO narėmis.

NATO narės Europoje neturi priešraketinės gynybos pajėgumų, tad galimybė iš didžiausius finansinius projek-

to kaštus nešančių Jungtinių Valstijų gauti patikimą „skėtį“ mainais į nacionalinę paramą buvo sutikta itin palankiai. 2010 metais NATO viršūnių susitikime Lisabonoje buvo paskelbta apie bendrą Aljanso priešraketinės gynybos iniciatyvą.

Demokratų administracija kategoriškai tikina, kad įgyvendinant Europos priešraketinio skydo projektą, nuosekliai laikomasi vadinamojo keturių fazių plano. Pirmojoje fazėje JAV Priešraketinės gynybos valdyba numatė plėtoti pajėgumus toliau nuo Rusijos - Pietryčių Europoje.

Karinių pajėgų išsidėstymas

Viduržemio jūroje išdėstyti raketiniai kreiseriai ir eskadriniai minininkai su „Aegis“ kovine vadovavimo ir kontrolės sistema ir trumpojo bei vidutinio nuotolio balistinėms raketoms numušti skirtomis „SM-3 Block1A“ raketinėmis sistemomis. Pirmojoje fazėje taip pat buvo planuojama Pietryčių Europoje dislokuoti radarą „AN/TPY-2“.

Antrojoje fazėje, 2015 m., planuota dislokuoti du raketų-perėmėjų „SM-3“ paleidimo įtaisus Rumunijoje, trečiojoje fazėje, 2018 metais, - tris paleidimo įtaisus Lenkijoje. Kiekviename šių etapų turėtų raketos „SM-3“ turėtų būti modernizuojamos. Ketvirtajame etape – iki 2020 metų, planuojama įdiegti „SM-3 IIB“ raketų-perėmėjų modifikaciją, kuri būtų pajėgi numušti tolimojo nuotolio balistines raketas.

Šiomet kovo pabaigoje Washingtone vykusioje dešimtojoje Priešraketinės gynybos konferencijoje B. Obamos administracijos atstovė infor-

mavo apie jau atliktus darbus. Įgyvendinant pirmąją fazę, Turkija sutiko savo teritorijoje dislokuoti radarų sistemą. JAV ir Turkijos personalo aptarnaujamas radaras sausį pradėjo veikti Malatijos mieste Turkijos pietryčiuose.

Anot Washingtono atstovų, Rumunija ir Lenkija sutiko savo teritorijose priimti raketų „SM-3“ paleidimo įtaisus. Su Ispanija sutarta dėl keturių JAV laivyno eskadrinių minininkų, turinčių „Aegis“ ginklų vadovavimo ir kontrolės sistemą bei priešraketinės gynybos elementus, nuolatinio dislokavimo šios šalies Rotos karinių jūrų pajėgų bazėje.

Jie iš bazių JAV bus pervesti per artimiausius trejus metus. Gegužės mėnesį Čikagoje vykiančiame NATO viršūnių susitikime planuojama paskelbti apie pasiektus Europos priešraketinės gynybos sistemos „tarpinius pajėgumus“.

Kremliaus namų darbai

Maskva per pastaruosius ketverius metus nė kiek neatlyžo dėl Europos priešraketinio skydo kūrimo, savo retoriką lydėdama konkrečiais darbais. Karaliaučiaus srityje, Pionerskojės gyvenvietėje 2011 metų pabaigoje aktyvuota radiolokacinė stotis „Voronež M“, stebinti oro erdvę nuo Eritrėjos iki Newfoundland salos. D. Medvedev administracija paskelbė, jog Karaliaučiaus srityje bus pastatyti nauji zeminiai raketiniai kompleksai „S-400“.

Jų veikimo spindulys – 500 kilometrų - leistų paralyžiuoti oro erdvę nuo Rygos įlankos šiaurėje iki Didžiosios Lenkijos vaivadijos pietuose, nuo Gotlando salos vakaruose iki Lietuvos sienos su Baltarusija rytuose.

RUSIJOS SIEKĖ KURTI EURAZIJOS SĄJUNGĄ VERTINA NEVIENODAI

Vilnius, balandžio 12 d. (ELTA). Lietuvoje su darbo vizitu viešintis Ukrainos vyriausybės vadovas Mykola Azarov sako, kad jo šalis svarstys bet kokius siūlymus, leisiančius plėtoti Ukrainos ekonomiką.

„Ir mūsų patirtis, ir manau, kad ir Ukrainos patirtis, yra labai aiški: nėra alternatyvos šiame regione šalių, kurios yra europietiškos ir yra vadinamos Rytų kaimynystės šalimis, nėra alternatyvos šių šalių integracijai su ES“, – per bendrą premjerų spaudos konferenciją, klausiamas, kaip vertina Eurazijos Sąjungos projektą, kalbėjo A. Kubilius.

Ukrainos vyriausybės vadovas teigė, kad Ukraina domisi galimybėmis vystyti partnerystę ir ekonominę bendradarbiavimą

Pažymėtina, kad „S-400“ kompleksai skirti „medžioti“ ne tik tradicinius orlaivius, bet ir dideliu greičiu, tiek dideliame, tiek mažame aukštyje skriejančias kitas oro gynybos raketas.

Be to, Rusija planuoja artimiausiu metu Karaliaučiaus srityje įrengti „žemė-žemė“ tipo raketas „Iskander“, kurios būtų pajėgios sunaikinti objektus pusės tūkstančio kilometrų spinduliu.

Kompleksiškai oponuodama Europos priešraketinio skydo projektui, Rusija 2011 m. pateikė savo siūlymus dėl jungtinės Europos PRG sistemos architektūros.

Maskva siūlo oro erdvę tarp Ispanijos ir Uralo kalnų nuo balistinių raketų grėsmės saugoti bendrai, oro erdvę padalinant į NATO ir Rusijos atsakomybės sektorius. Suomija, Baltijos šalys, dalį Lenkijos ir Rumunijos bei Ukraina būtų priskiriamos „buferinei“ zonai. JAV derybininkai atmetė minėtuosius siūlymus, ypač Maskvos nuostatas, jog sistemos aktyvavimo „mygtukas“ turi būti nuspaužiamas drauge. JAV, savo ruožtu, pateikė savų bendradarbiavimo su Rusija iniciatyvų, susijusių su galimybe dalintis radarų informacija.

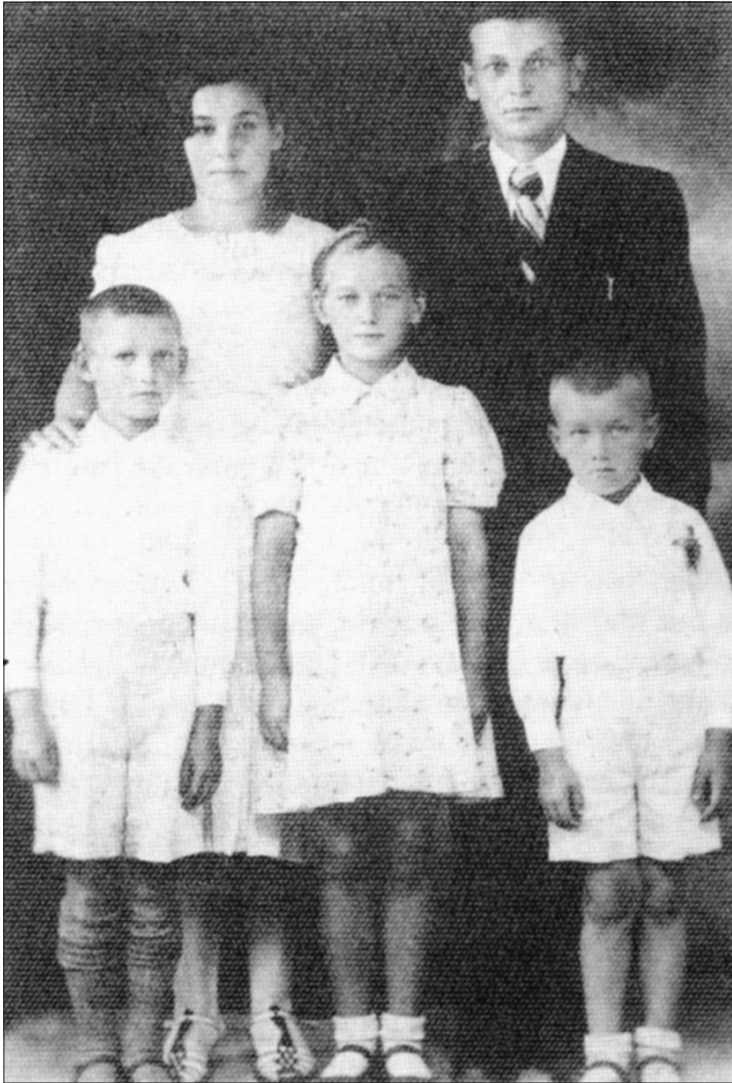
Senato respublikonai griežtai įspėja B. Obama administraciją nesiimti jokių veiksmų, kurie įpareigotų JAV koku nors būdu riboti turimą ginkluotės potencialą ar pradėtas priešraketinio skydo iniciatyvas.

Tad dar įmanoma esminė strateginių gynybos tikslų peržiūra, kai dar oficialios nominacijos negavęs respublikonų rinkimų favoritas nuo JAV prezidento demokrato atsilieka vos devyniais populiarumo punktais?

su visomis suinteresuotomis šalimis. Kaip tik dėl to Ukraina turėjo labai sunkias derybas su Europos Sąjunga, buvo parafuota sutartis dėl prekybos. Ukraina taip pat yra pasirašiusi laisvos prekybos zonos sutartį su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių grupe, su kuriomis apyvarta sudaro beveik trečdalį visos prekių apyvartos.

Eurazijos ekonominės sąjungos sudarymo sutartis turėtų būti pasirašyta iki 2015 m. sausio 1-osios. 2011 m. lapkritį Rusija, Baltarusija ir Kazachstanas susitarė iki šios datos sukurti ekonominę sąjungą, kuri bus paremta Europos Sąjungos pavyzdžiu. Siūlymą kurti tokią sąjungą pernai spalį pateikė Rusijos prem. Vladimir Putin.

LIETUVIAI, IŠGELBĖJĘ ŽYDŲ GYVYBĘ

Vokietaičių šeima, Marijampolė (1939).

**ONA VOKIETAITENĖ (1909-1990),
ANTANAS VOKIETAITIS (1905-1989),
STANISLAVA VOKIETAITYTĖ-PAŠKEVIČIENĖ (G. 1929)**

Namų šeimininkė ir stalius, Marijampolė

APDOVANOTI ŽŪVANČIŲJŲ GELBĖJIMO KRYŽIUMI (1999)

Pro šiurkštaus pašukinio audeklo plyšelius Gita matė tamsą - nė vieno žiburėlio užtemdytame mieste. Baimės nejautė - gal todėl, kad maišą nešė šiltos tėvelio rankos, o gal bijoti, slėptis, neišsiduoti buvo įprasta geto vaikui, - baimė buvo tapusi Gitos būties esme.

1944 m. pavasarį Vokietaičiai iš Kauno parsivežė penkerių metų Gita. Sunku buvo Vokietaičiams matyti, kaip kaimynas Segalis siuvo prie drabužio geltoną lopą. Niekada nepamirš Stasė Vokietaitytė gatvės pakraščiu varomų žydų moterų, vaikų ir vyrų, siaubo ir liūdesio pilnų jų akių...

Naujoji „giminaitė“ buvo labai įbauginta. Dieną tylėdavo, naktimis verkėdavo.

Penkiolikmetei dukrai Stasei buvo patikėta Gitos paslaptis. Stasė turėjo rūpintis mergaite, ją rengdavo, su ja kartu miegojo. O pavojai tykojo visur. Namai stovėjo taip arti vieni kitų, kad kaimynai girdėdavo naktimis mergaitę garsiai verkiant. Kartą kaimynė išgirdo Gitą tariant žodį „pyragas“ su aiškiu jidiš akcentu ir iš karto pasakė: „Vokietaitiene, juk tai žydaitė!“ Šeimininkė suakmenėjusiu veidu tylėdama žiūrėjo į toli. Stasė nustrė iš baimės. Vokietaičiai ypatingai bijojo ir saugojosi kito kaimyno - tas tarnavo vokiečių įstaigoje, vilkėjo karininko uniformą. Tačiau kaimynas nieko neklausinėjo. Tik vokiečiams traukiantis iš Marijampolės, atėjo atsisveikinti ir tarė: „Na, jau dabar

laimingai jums turėtų baigtis su ta mergaite“. Artėjant frontui prie Marijampolės, vis daugiau vokiečių karių užėdavo į Vokietaičių kiemą. Matyt, vaikai jiems sužadindavo prisiminimų apie šeimą. Jie rodydavo savo atžalų nuotraukas, sodindavosi mažąją Gitą ant kelių, glostydavo jos galvutę. Baisu buvo į tai žiūrėti, bet Stasė negriebdavo mergaitės iš vokiečių rankų, kad nesukeltų įtarimo... Tik vieną kartą pas Vokietaičius neiškentęs pasirodė Gitos tėvelis, slapstęsis netoliese, ne tam, kad įsitikintų, ar mergaitė yra saugi - tuo jis neabejojo, bet kad labai jau buvo išsiilgęs...

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos“.

IŠPROVOKUOJAMAS SMURTAS

Algimantas Zolubas

Šventajame Rašte parašyta: „Jeigu tau davė per kairį skruostą, atsuk dešinį.“ Ši pamokymą daug kas supranta taip: „Tapk geras, nesmurtauk ir nuolankiai, be pasipriešinimo, priimk skriaudas.“ Bet ar toks supratimas nedaro nukentėjusį pasyvia auka, nestabdančia blogio savo neveiklumu, Tik iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad šis visiems žinomas pamokymas tarsi pats sau prieštarauja. Prieštaravimas dingsta, jeigu įsigiliname į to meto papročius, pavyzdžiui, kai mušti moterį, vaiką ar vergą buvo galima tik kaire ranka ir ne delnu, bet atbula ranka. Jeigu tas, kuriam sudavė, atsuka dešinį skruostą, skriaudikas toliau mušti nebegali; jis turi arba liautis, arba pripažinti mušamąjį sau lygiu. Tad šis Biblijos pamokymas subtiliai parodo, kaip sustabdyti smurtą neatsakant smurtu ir netampant smurtautoju. Kita vertus, gal smurtautojas, matydamas nesipriešinančią ir kitą skruostą atsukančią auką, susivoks, kad smurtauti nedera? Tačiau kaip elgtis, jei auka gaus smūgį ir į antrą skruostą?

Teko išgirsti kunigo, kuriam smurtautojas smogė į kairį skruostą, o, atsukus dešinį, gavo smūgį ir į dešinį, pasakojimą. Kadangi Šv. Rašte neparašyta, ką tuomet daryti, tai stiprus, tvirtas dvasiškis davė tokį fizinį „atsaką“, po kurio iš nokauto atsigaivęs

smurtautojas tapo nuolankiu avinėliu. Čia smurtinis atsakas buvo išprovokuotas.

Mūsų laikais, demokratiją paskelbę „šventąja karve“, jos „rašto“ aiškintojai, paminę Šventąjį Raštą, stabdyti smurto ne tik nesiima, bet jį savo elgesiu akivaizdžiai skatina, net provokuoja. Atvirai smurtu „demokratizuojamas“ ne žmogaus, o Dievo valią pripažįstantis musulmoniškas pasaulis; smurtauja Rusija, smurtauja JAV, smurtauja Europos Sąjunga, į smurtautojų gretas įvelta Lietuva. Nepajėgdamos kaip tas tvirtas kunigas pasipriešinti smurtui, musulmoniškos šalys ignoruoja demokratiją arba priešinasi išpuoliais ginklu.

Sovietinio smurto akivaizdoje prieš musulmonišką Čečėniją, kai demokratinis pasaulis paliko tą tautą smurtautojų valiai, nepilnametė krikščionė lietuvė Eglė Kusaitė ryžosi priimti islamą ir ginti tą tautą ne pagal „krikščionių“-demokratų, o pagal Dievo valią.

Iš krikščioniškos šeimos kilusi Eglė dėl jos apsisprendimo Bažnyčios priekaištų nesulaukė. Tačiau tokiu jos apsisprendimu susirūpino Lietuvos valstybės saugumo departamentas (VSD), kuris ją trylikametę apgaubė materialia ir dvasine, žinoma, imituota musulmoniška globa, neva rengė ją kovai prieš Čečėnijos okupaciją. O iš tikrųjų, savo

antiteroristinei veiklai pateisinti VSD iš Eglės galimai „gamino“ teroristę, kurią vėliau turėjo „demaskuoti“ ir už tai sau naudą (lėšas, apdovanojimus) gauti. Mergaitė tai galutinai suvokė tuomet, kai VSD ją areštavo, kai glaudžiai bendradarbiaudama su Rusijos saugumo tarnyba, ją tardė ne tik Lietuvos, bet ir Rusijos tardytojai.

Kai VSD nepavyko įrodyti, kad E. Kusaitė rengė teroristinį išpuolį prieš Rusijos ginkluotąsias pajėgas, lietuviški saugumiečiai prieš E. Kusaitę kurpia naujus kaltinimus už prokurorų (pačių išprovokuotus) įžeidimus ar jų garbės ir orumo žeminimą. Suvokdami, kad musulmonė Eglė yra smurtautojų auka, ją palaiko ir gina krikščioniškoji visuomenė, iškilūs dvasininkai, mokslininkai. Jei Lietuvos laisvės gynėjams ir E. Kusaitės gynėjams kunigams Robertui Grigui ar monsinjorui Alfonsui Svarinskui teisėsaugininkai baudžiamųjų bylų nedrįsta kelti, tai vienuolei, patyrusiai daugiamečių kagėbistinę smurtą Felicijai Nijolei Sadūnaitei, buvo iškelta. Iškelta baudžiamoji byla Eglės gynėjui filologijos daktarui Letui Palmaičiui, kurio nuostatų ir argumentų teisingumu prieš prokurorų ir teisėjų nuostatas bei argumentus, pateiktus žiniasklaidoje, netenka abejoti.

Lietuvoje tęsiasi „pedofilijos bylos“ narplionė. Joje smurtas prieš smurtą akivaizdžiai buvo išprovokuotas;

kai prokuratūra nereagavo į mergaitės tėvo skundus dėl mažametės, galimai priitarian jos motinai, seksualinio prievartavimo, tapo panašu, kad skundėjas D. Kedys įvykdė žmogžudystę. Po tariamo žmogžudžio galimai smurtinės mirties, mergaitę globoja jo sesuo, o teismai reikalauja mergaitę Deimantę, neišsiklausius į jos norą, nedelsiant grąžinti motinai.

Reikia priimti apsisprendimą, kur dukra Deimantė nori gyventi, o ji praleido didžiąją savo vaikystės dalį Kedžių namuose, tačiau nepabaigus pedofilijos bylos, kurioje Deimantės motina gali būti įtarta kaip kaltinama ir po teismo apribotos jos motinystės teisės, dukros grąžinimo motinai klausimas yra per ankstyvas, o tuo metu Lietuvos teisėsaugininkai jau akivaizdžiai parodė prievartą. Apmaudu, kad panašų smurtą palaiko kai kuri žiniasklaida.

Antai 2012 balandžio 2 d. Lietuvos radijo „Rūpestis dėl vaiko gyvenimo ar viešųjų ryšių projektai siekiant visai kitokių tikslų?“ Ritos Miliūtės vestoje laidoje klausytojas galėjo išgirsti teisiškai nepamatuotus ir nemotyvuotus tvirtinimus, kad teismų sprendimai Garliavos rezonansinėje pedofilijos byloje turi būti nedelsiant vykdomi, mergaitė Deimantė turi būti grąžinta motinai, nes motinos nėra apribotos, o D. Kedžio sesers Neringos Venckienės

globa nėra įteisinta. Minimais laidos vedėja ir jos nuostatomis palankūs dalyviai iš tikrųjų buvai pateisino skubotą Kėdainių teismo sprendimą, tačiau nepateisino mergaitę ginančios visuomenės ir politikų elgesio, nors akivaizdu, kad tiesa ir teisingumas yra pastarųjų pusėje. Lietuvos teisėsaugininkų, smurtiniu būdu vykdančių teismo nesavalaikį ir nepagrįstą sprendimą, veiksmų vaizdus užfiksavo vaizdo kameros, juos pamatė pasaulis.

Lietuvos visuomenė, išgyvenusi penkis dešimtmečius smurto imperijos priespaudoje, pati smurto nesiima, jo neskatina, o, patirdama smurtą, dainuoja, gieda, meldžiasi. Todėl, tarsi nuo kitų valstybių nepriklausomoje Lietuvoje aukščiausios valstybės institucijoms – Prezidentei, Vyriausybei, Seimui, laisvanoriškai prišiemusiems pareigos ir atsakomybės našta, įsibėgėjančio teisėsaugininkų smurto prieš Lietuvos piliečius (valstybės pagrindą ir turinį) akivaizdoje, tūnoti neva ramioje tyloje – nevalia. Tie vadovai, kurie, prisiimdami pareigas ir atsakomybę, prisiekė Dievo vardu, yra atsakingi prieš Valstybę ir prieš Tautą.

Daug kančių patyrusi, lietuvių tauta yra labai kantri, tačiau jos kantrybės taurė nėra bedugnė... Kas gali garantuoti, kad iš įtampoje laikomos visuomenės, nesiras kokio psichiškai nestabilaus atstovo naujas smurto proveržis?

RUSIJOS PARAMA LIETUVOJE LIEKA PASLAPTIMI

„Tikrai ne”, - paprašyta įvardyti savo vadovaujamos teatro grupelės rėmėjus, atsakė Zoja Radzivilova. Ji yra Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo teatro susivienijimo „Žalioji žibintė” režisierė ir vadovė. Gerai lietuviškai kalbanti moteris, kuri, beje, per pastaruosius Seimo ir savivaldos rinkimus (atitinkamai 2011 ir 2008 metais) buvo Lietuvos rusų sąjungos kandidatė, neslėpė susierzinimo dėl prašymo paviešinti iš pirmo žvilgsnio paprastus dalykus. Z.Radzivilova aiškiniu, mūsų šalyje veikiančios organizacijos gaunama parama iš užsienio - nebe „Lietuvos reikalas”.

Tačiau pagal Asociacijų įstatymą ir Viešųjų įstaigų įstatymą atitinkamo statuso Lietuvos organizacijos (taigi ir „Žalioji žibintė”, kuris yra įregistruotas kaip asociacija) visuotiniam narių susirinkimui privalo pateikti metines veiklos ataskaitas, kuriose, be kita ko, turi atsispindėti ir metinė finansinė atskaitomybė. Įstatymuose taip pat nurodoma, kad metinės veiklos ataskaitos yra viešos ir kiekvieno fizinio ar juridinio asmens reikalavimu asociacija ar viešoji įstaiga turi sudaryti sąlygas su jomis susipažinti.

Tiriamosios žurnalistikos centro „ReBaltica” žurnalistei paminėjus šiuos įstatymų reikalavimus Z.Radzivilova, atrodė, dar labiau suirzo, ir pareiškė, kad dėl domėjimosi jos vadovaujamos finansais

mus paskų Maskvoje įsikūrusiam fondui „Russkij Mir”.

Z.Radzivilova atsakymas pateikti jos vadovaujamos organizacijos finansinius duomenis atspindi daugelio panašių organizacijų poziciją. „ReBaltica” Lietuvoje elektroniniu paštu ir telefonu susisiekė su daugiau kaip dvidešimčia nevyriausybių rusų tautinės mažumos organizacijų ir paprašė galimybės susipažinti su jų metinėmis ataskaitomis. Tačiau nė vienos ataskaitos nepavyko gauti.

Motyvai, kodėl rašytinių ataskaitų negalima gauti, buvo įvairūs: vienų organizacijų vadovai aiškino tokių ataskaitų apskritai nerengiantys, kai kurie visai noriai atsakinėjo į klausimus telefonu, bet dokumentų galiausiai taip ir nepateikė.

„ReBalticai” tyrimo metu pavyko gauti kai kurių organizacijų vadovų patvirtinimus, kad jie iš dalies yra remiami Vyriausybės Rusijos fondo „Russkij Mir”. Pats fondas į ReBaltica raštu išdėstytus paklausimus apie paramą Baltijos šalyse veikiančioms organizacijoms neatsakė. Rusijos ambasados Lietuvoje sekretorius Zaur Letifov taip pat atsakė kalbėtis apie „Russkij Mir” fondo teikiamą paramą – teigė negalintis nurodyti jos apimčių ar gavėjų.

Kas yra „Russkij Mir”?

Fondas „Russkij Mir”, Rusijos prezidento Vladimir Putin įsteigtas 2007 metais yra

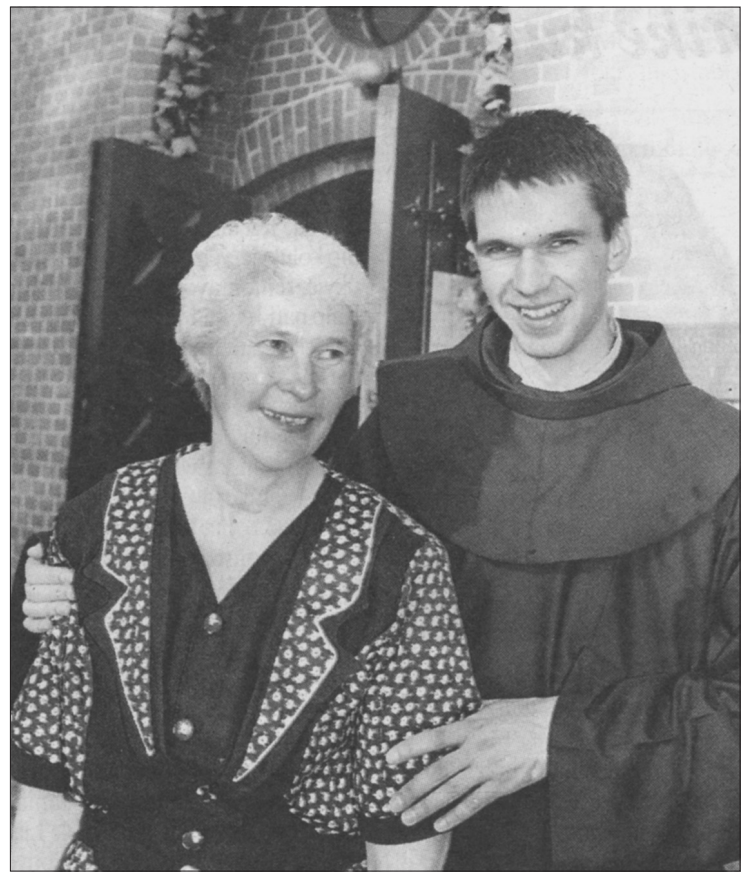
skirtas, kaip pats nurodo, propaguoti rusų kalbą, kaip rusų nacionalinį paveldą bei svarbų Rusijos ir pasaulio kultūros aspektą, ir remti rusų kalbos mokymo programas užsienyje.

Vienas milijardas rublių (apie 20 milijonų eurų) – tiek fondui „Russkij Mir” buvo skirta iš Rusijos valstybės biudžeto pirmiesiems dvejiems veiklos metams (2007-2008 metams). Tai rodo Rusijos auditorių, tikrinusių darbui su tėvynainiais užsienyje skirtų pinigų panaudojimą, ataskaita. Fondas teigia, kad yra remiamas ir privačiomis lėšomis. „ReBaltica” fondo prašė pateikti naujesnius duomenis, tačiau į prašymus elektroniniu paštu ir telefonu nebuvo sureaguota.

Fondui „Russkij Mir” vadovauja Viačeslav Nikonov – buvęs Rusijos prezidento Boris Jelcin patarėjas bei KGB veikėjas. Šiuo metu jis yra vienas iš viešųjų ryšių paslaugas teikiančios bendrovės „Politika” savininkų. Jis taip pat yra šios bendrovės vadovas. „Politika” interneto svetainėje nurodoma, kad jo klientai – didelės Rusijos kompanijos, bendrovė taip pat teikė paslaugas Rusijos prezidento administracijai, Dūmai ir kitoms valstybės institucijoms.

Fondo patariamajai tarybai vadovauja Liudmila Verbickaja – Valstybinio Sankt Peterburgo universiteto rektorė bei Tarptautinės rusų kalbos ir literatūros mokytojų asociacijos vadovė.

Ji yra laikoma gera Putin žmonos draugė. Tarybai, be

Kretingos Viešpaties Apreiškimo Švč. Marijos bažnyčioje balandžio 14 d. įvyko pranciškono kunigo Lino Genadijaus Vodopjanovo, OFM, konsekracija – vyskupo šventimai. Juos suteikė kardinolas Audrys Bačkis kartu su Kauno arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi ir Telšių vyskupu Jonu Boruta. Naujasis vyskupas bus Telšių vyskupo ordinaro pagalbininkas. Nuotraukoje kunigas Linas Vodopjanovas 2000-ųjų vasarą po Primicijų su mama Palmyra prie Nidos bažnyčios. Jis gimė ir augo Nidoje. „Labiausiai už didelį rūpestį mano gyvenimo kelyje esu dėkingas mamai” - naujojo vyskupo pareiškimas.

kitų, priklauso artimas prezidento Vladimir Putin bičiulis, Rusijos geležinkelių vadovas Vladimir Jakunin, taip pat Rusijos užsienio reikalų ministras Sergėj Lavrov.

Tiek fondo valdyba, tiek patarimoji taryba yra tvirtinamos Rusijos prezidento.

Fondo pinigų dalybos iš pirmo žvilgsnio vyksta pagal vakarietiškus principus – paprastai norintys gauti paramą turi rengti paraišką ir daly-

vauti konkurse. Tačiau fondo metinės ataskaitos pateikia tik fragmentišką informaciją ir neleidžia sužinoti visų paramos gavėjų ir sumų, kurios buvo išdalintos. Iš ataskaitų aišku, kad per pirmuosius ketverius veiklos metus fondas parėmė 800 projektų Europos šalyse, Rusijoje ir kitose buvusios Sovietų Sąjungos teritorijose.

„Paradoksas tas, kad yra (Nukelta į 10 psl.)

KGB LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS IŠVAKARĖSE

VLIK'AS SOVIETINIO SAUGUMO AKIMIS

Doc. dr. Arvydas Anušauskas

Spausdiname jo sutrumpintą „Du KGB slaptosios veiklos aspektai” studiją.

II.

Vis dėlto KGB 1-ojo skyriaus 1-ojo poskyrio darbuotojai, sekę lietuviškas organizacijas, numatė du VLIK'o „apdoravimo” (KGB dokumentuose tai vadinama „razrabotka”) būdus. **Pirmasis – griauti VLIK'ą kaip „vadovaujančią nacionalistinę organizaciją” ir kompromituoti jo vadovus bei aktyvesnius veikėjus.** Antrasis būdas – skverbtis į VLIK'ą ir jo centrinius organus (Tarybą, valdybą, Tautos fondą, informacinę tarnybą ir įvairias komisijas) siekiant laiku gauti duomenų apie jų antisovietinės veiklos pagrindines kryptis, išaiškinti „ardomąsias ideologines akcijas”, taip pat „panaudoti jį kaip tarpinį objektą siekiant per aktyvius

veikėjus ir dalyvius įsiskverbti į priešo specialiąsias tarnybas, JAV valstybines įstaigas ir kitus organus, kurie gali dominti sovietinę žvalgybą”.

Įsiskverbti į VLIK'ą buvo beveik neįmanoma. Tai pripažino ir pats KGB. Todėl vykdydamas savo užduotis saugumas daugiausia kaupė informaciją apie VLIK'ą per oficialius šaltinius, pirmiausia iš lietuviškos spaudos. Aiškinantis aktyvius VLIK'o dalyvius tikėtasi pasitelkti „Tėviškės” draugijos kvietimais atvykstančius „pažangiuosius lietuvius”, užsienyje esančius agentus, Jungtinėse Valstijose apsilankiusius agentus ir patikimus asmenis, taip pat atrinktus

apklausai kai kuriuos ten apsilankiusius sovietinius piliečius. Išanalizavus visą gautą informaciją, tikėtasi išaiškinti tiesioginį ar netiesioginį sąlytį su VLIK'u turinčius jaunos ir perspektyvius lietuvių išeivijos atstovus, kuriuos numatyta verbuoti. Pačioje Lietuvoje iš naujo peržiūrėtos KGB kartotekos – ieškota veikiančių ir archyvinių agentų bei užverbuoti tinkamų kandidatų, kurie būtų naujos VLIK'o valdybos giminaičiai ar kitais saitais susiję asmenys. Buvusiam VLIK'o valdybos nariui B. Bieliukui tikėtasi pakišti agentą Bronių; šis turėjo paskatinti B. Bieliuką apsilankyti Lietuvoje, taip pat nesukeldamas įtarimo išklau-

sinėti apie padėtį VLIK'e. Per agentą Lazerį tikėtasi VLIK'o vicepirmininkui L. Griniui įpiršti bendravimą su KGB užverbuotais asmenimis, kurie nuolat važinėja į JAV. Tai buvo tik planai, kurie dažnai ir likdavo neįvykdyti. Bet jie rodo, kaip kryptingai ir nuosekliai buvo siekiama skverbtis į VLIK'ą, jei ne tiesiai į Lietuvos laisvinimo akcijose dalyvaujančias organizacijas, tai į jų aplinką. Jei ir tai nepavykdavo, tuomet VLIK'ui ir jo aktyviems veikėjams kompromituoti buvo panaudojama sovietinės Lietuvos spauda, „Tėviškės” draugija, radijo programa užsieniui ir kitos informacinės galimybės. Pagaliau turimomis priemonėmis sustiprinus ir padidinus VLIK'o ir kitų lietuvių organizacijų prieštaravimus bei nesutarimus, turėjo būti pasiektas galutinis KGB tikslas – informaciniu purvu išteplioti Lietuvos laisvinimo dalyvius ir suskaldyti įtakingą lietuvių organizaciją. Be vyr. ltn. A. Grebliausko, šias kompromitavimo ir verbavimo akcijas

turėjo vykdyti B. Šiaučiūnas, V. Kontrimas, R. Skačkauskas, A. Kalašnikovas.

KGB nesėkmės. VLIK'o atstovai išvis neigė ryšius su okupuotos Lietuvos gyventojais ir, anot KGB, „nepasitikėjo tautiečiais, kurie lankė giminaičius Lietuvoje arba juos priimdavo JAV”, dėl to VLIK'as daugiausia naudojo radijo stočių („Amerikos balsas”, „Laisvė”, Vatikano radijas) laidomis. Visa ši VLIK'o veikla, tiesos apie Lietuvą skleidimas buvo pakankamai efektyvus ginklas. Jam neutralizuoti KGB numatė savas priemones, bet jų įgyvendinti vis nepavykdavo, todėl kasmet kartodavo tuos pačius įsakymus. „Vedamas žvalgybinio įsiskverbimo į šią organizaciją darbas, – teigė KGB plk. V. Karinauskas 1980, 1982, 1984 ir vėlesniais metais, – ir imamasi aktyvių priemonių kompromituoti ir atskirus VLIK'o narius, ir visą grupę iš karto, nutraukti „Vyriausio komiteto” numatytas priešiškas akcijas ir lokalizuoti jų neigiamas pasekmes”. (Bus daugiau)

LIETUVIŲ BEISBOLO KOMANDOS VIEŠNAGĖ AMERIKOJE

Jau daugiau kaip dešimtmetis Lietuvoje didėja susidomėjimas beisbolu. Įvairiuose miestuose veikia beisbolo komandos, kurios dalyvauja rungtynėse Lietuvoje, kitose Europos valstybėse ir net tolimoje Amerikoje. Nors sakoma, kad Lietuvoje krepšinis savo populiarumu jau pralenkė religiją (o tai nei kiek nelinksma), vis dėlto yra malonu skaityti ir matyti, kad Lietuvos jaunimas domisi ir kitomis sporto šakomis, tarp jų ir beisbolu.

Nuo šių metų balandžio mėnesio pradžios JAV vieši Vilniaus beisbolo komanda „Sporto vilkai“, atvykusi į pietų California (Rancho Penasquitos, Mission Viejo). Ją sudaro 13-14 metų berniukai ir mergaitės, kurie jau spėjo dalyvauti ir varžybinėse ir draugiškose rungtynėse. Pagal patikimą šaltinį, svečiai atvyko tik su keliomis beisbolo lazdomis, tačiau vietinės komandos juos aprūpino reikiamu lazdu skai-

Po rungtynių „Sporto Vilikai“ komanda su krepšiais jiems įteiktomis atminimų dovanomis, antras iš kairės stovi komandos treneris bei asistentas.

čiumi. Po įvykusių rungtynių, „Sporto vilkai“ turėjo progą pabendrauti su vietinėmis komandomis ir patirti jų vaišingumą. Jie taip pat turėjo išvyką į garsųjį „Disneyland“ kuris juos sužavėjo ir suteikė progą atsikvėpti po ilgos kelionės ir įtemptų varžybų.

Visiems yra žinoma, kad JAV lietuvių sportinė vei-

kla nuolat silpnėja: trūksta ir noro ir ryžto ir naujų narių ir mūsų bendruomenės paramos. Žvelgiant į praeityje viešėjusias Lietuvos beisbolo komandas aiškėja, kad ryžto jiems tikrai netrūksta, bet jiems yra labai reikalinga finansinė parama. Kas padengė jų šios viešnagės išlaidas nėra žinoma.

Algirdas V. Matulionis

AABS KONFERENCIJOJE DALYVAUS DALYVAUS BALTŲJŲ RŪMŲ NACIONALINIO SAUGUMO ATSTOVAI IR BALTIJOS ŠALIŲ AMBASADORIAI

Balandžio 26 d., ketvirtadienį, 1:30 val. popiet vyks plenarinė apskritojo stalo sesija „Baltijos šalys globalėjantį pasaulyje: ateinantys 20 metų“, kurioje dalyvaus Baltųjų rūmų pareigūnai nacionalinio saugumo klausimais ir trijų Baltijos šalių ambasadoriai JAV. Ilinojaus universitete Čikagoje (UIC Forum, 725 East Roosevelt Road, Chicago) vyksiantis renginys pradės 23-iają kas dveji metai rengiamą Baltijos studijų pažangos asociacijos (Association for the Advancement of Baltic Studies (AABS)) konferenciją.

Plenarinėje sesijoje dalyvaus: Estijos ambasadorė JAV Marina Kaljurand, Latvijos ambasadorius JAV Andrejs Pildegovičs, LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis, taip pat Baltųjų rūmų atstovai: Benjamin Rhodes (Deputy National Security Advisor for Strategic Communications

and Speechwriting to the President of the USA) bei Elizabeth Sherwood-Randall (Senior Director for European Affairs National Security Council, The White House). Jos metu bus kalbama apie Baltijos valstybių užsienio ir saugumo politiką, dabartines aktualijas bei JAV pozicijas išsipareigojimų Centrinės bei Rytų Europos saugumo klausimu. Sesijai vadovaus AABS tarybos narys prof. Bradley D. Woodworth (University of New Haven/ Yale University).

1968 metais įkurta Baltijos studijų pažangos asociacija yra tarptautinė švietimo ir mokslo nepelno siekianti organizacija, American Council of Learned Societies narė. 23-oji AABS konferencija vyks balandžio 26 d. – 28 d., akademinėje jos dalyje bus nagrinėjami Baltijos studijų pažangos, politikos mokslų, tarptautinių santykių, teisės klausimai,

skaitomi pranešimai estetikos, kultūros, švietimo, antropologijos, psichologijos, istorijos, lingvistikos, ekonomikos ir kitomis temomis. Iškilmingas konferencijos atidarymas – 12:00 val. popiet UIC Forum, netrukus po jo vyks plenarinė sesija. Abu renginiai yra atviri visuomenei, įėjimas nemokamas. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Daugiau informacijos apie konferenciją – <http://depts.washington.edu/aabs/>. Jei turite klausimų dėl plenarinės sesijos, kreipkitės tel. 312-397-0382, trump. nr. 204 arba el. paštu: agne@ltconschi.org.

LR Generalinio konsulato Čikagoje ir Baltijos studijų pažangos asociacijos informacija

ANGLIJA

Gegužės 15 d., visi kviečiami į Wigmore koncertų salę (Wigmore Hall) pasiklausyti puikaus Lietuvos pianisto Kasparo Uinsko atliekamų Frederic Chopin ir Johannes Brahms kūrinų. Praėjusiam sezono atlikėjas koncertavo tokiose salėse, kaip: Madrido Auditorio Nacional, Korunijos Auditorio Fundacion de la Caixa Galicia (Ispanija), Krokuvos filharmonijoje, Teatro di Marcello, Italijoje, Akbank Art Center, Stambule,

Turkijoje, Festetics Palota (Budapešte, Vengrijoje), Palacio Foz (Lisabonoje, Portugalijoje), Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, Vilniaus Kongresų rūmuose, Klaipėdos koncertų salėje, Kauno filharmonijoje ir kt.

Atsidarė nauja lietuvių vaikų dramos studija „Pjero“. Užsiėmimai vyksta sekmadieniais Stratfordo rajone. Visą informaciją galite rasti internetiniame puslapyje: [puslapyje: http://pjero.co.uk/lt/](http://pjero.co.uk/lt/)

LR Ambasada JK inf.

BOSTONE PRIEŠ LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ BUS TEIKIAMOS KONSULINĖS PASLAUGOS

2012 m. birželio 29-30 dienomis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York rengia konsulinių pareigūnų išvykstamąją misiją Bostone (Massachusetts valstija, JAV). Aptarnavimas vyks viešbučio „Marriott Copley Place“ salėje „Boylston Room“, adresas: 110 Huntington Avenue, Boston, MA 02116.

Konsulinės misijos metu bus priimami Lietuvos piliečių prašymai dėl pasų keitimo ir išdavimo, asmens grįžimo pažymėjimų, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, konsulinės registracijos.

Taip pat bus priimami prašymai dėl Lietuvos pilietybės.

Dėl konsulinių paslaugų gavimo kviečiami registruotis visi Lietuvos piliečiai, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos.

Norėdami užsiregistruoti ir gauti išsamesnės informacijos prašome rašyti į Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą Niujorke el. paštu ny@urm.lt arba skambinti tel. 1 212 354 7840.

Liepos 1 d. Bostone vyks XIV Lietuvių tautinių šokių šventė, todėl konsulinė misija rengiama siekiant sąlygas kuo didesniai skaičiui lietuvių gauti konsulines paslaugas.

LR gen. konsulas NY inf.

EVELINA PUZAITĖ KONCERTAVO WEILL RECITAL HALL

2012 m. balandžio 1 d. popietę New York Carnegie Recital salėje įvyko lietuvių pianistės Evelinos Puzaitės koncertas. Evelina atliko M.K. Čiurlionio, S. Rachmaninovo, P. Vasko, S. Prokofjevo, E. Puzaitės, F. Listo, Z. Kodaly kūrinus. Po koncerto atlikėją pasveikino Lietuvos generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas. Talentingosios pianistės klausytis susirinko gausi publika – ją šiltai sutiko New York gyventojai ir svečiai, lietuvių bendruomenės nariai.

Evelina Puzaitė – tarptautiniu mastu pripažinta pianistė, pasižyminti jausmingumu ir charizma. Lietuvoje ji mokėsi M.K. Čiurlionio menų mokykloje, vėliau įstojo studijuoti į Muzikos akademiją prof. P. Geniušo fortepijono klasę. 2001 m. Evelina laimėjo Baltijos šalių stipendiją mokytis Londone, Guildhallo aukštojoje muzikos ir dramos mokykloje, kur jos studi-

joms vadovavo profesorė Joan Havill.

E. Puzaitė skambino su Lietuvos nacionaliniu, Lietuvos kameriniu, St. John's Chamber bei Londono „Lambeth“ orkestrais. Ji koncertavo Lietuvoje, Anglijoje, Švedijoje, Kipre, Graikijoje, Izraelyje, Serbijoje, Vokietijoje, Rusijoje.

Šalia pianistės karjeros, Evelina yra aistringa rašytoja ir kompozitorė. Jos pirmoji knyga „Tempo Primo“ – apsakymų ir poetinių išvalgų rinkinys – buvo išleista 2008 m. lapkritį. Evelina buvo pripažinta Gardino kompozitorių konkurse, kur ji buvo apdovanota antruoju prizu ir jos kompozicijas fortepijonui buvo išleistos Lietuvoje. 2010 m. Evelina sukūrė ir atliko muziką tarptautiniu mastu pripažinto lietuvių režisieriaus Rimanto Gruodžio dokumentiniam filmui „Lieknas“.

LR gen. konsulas NY inf.

Iš kairės – gen. kon. trečioji sekretorė Agnė Sakalauskaitė, Valda Lukoševičienė, pianistė Evelina Puzaitė, generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas, Vytė Sarapinienė. **LR gen. kon. New York nuotr.**

LIETUVA IR PASAULIS

Čikagoje, balandžio 13-15 dienomis vyko Šiaurės Amerikos žemyne dirbančių Lietuvos garbės konsulų suvažiavimas, kurio metu buvo tariamasi, kaip geriausia pristatyti Lietuvos kultūrą ir išsaugoti lietuvišką paveldą. Garbės konsulai buvo informuoti apie artėjantį Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai ir su tuo susijusius Lietuvos planus Šiaurės Amerikos regione. Susitikime dalyvavo Lietuvos kultūros ministras Arūnas Gelūnas, užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius, Lietuvos ambasadoriai JAV ir Kanadoje Žygimantas Pavilionis ir Gintė Damušytė, Lietuvos generalinių konsulatų Čikagoje ir Niujorke vadovai Skaistė Anišienė ir Valdemaras Sarapinas bei 17 garbės konsulų iš JAV, Kanados ir Meksikos. Susitikimo dalyviai taip pat apsilankė Lietuvių fondo 50-mečio minėjime, susitiko su JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių atstovais, lankėsi Pasaulio lietuvių centre Lemonte, dalyvavo šv. Mišiose Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje. Darbo pusryčiuose buvo aptarti projektai, skatinantys lietuvių ir žydų bendruomeninius ryšius bei abipusį supratimą. Bendras Šiaurės Amerikoje dirbančių Lietuvos garbės konsulų susitikimas rengiamas pirmą kartą.

Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys balandžio 10 dieną ambasadoje Dubline su vienuoliu dominikonu broliu Pijumi ir Airijos lietuvių katalikų misijos kapelionu kunigu Egidijumi Arnašiumi aptarė Airijos lietuvių sielovados reikalus ir pasirengimą 50-ajam Tarptautiniam eucharistiniam kongresui, vyksiančiam Dubline birželio 10-17 dienomis. V.Purlys pažymėjo, kad Airijos lietuvių katalikų misija atlieka labai svarbų vaidmenį telkiant tautiečių bendruomenę ir puoselėjant tautiškumą. Apsilankymo Airijoje metu tėvas Pijus kartu su E.Arnašiumi aukėjo šventas Velykų dienos mišias Švento Andriejaus bažnyčioje. Lietuviškos mišios Švento Andriejaus bažnyčioje yra aukojamos kiekvieną sekmadienį.

Mažosios Lietuvos istorijos muziejuje atidaryta fotografijos paroda „Dingęs kraštas“. Nuotraukose – Mažosios Lietuvos palikimo Karaliaučiuje likučiai. Po pernai vos dešimt dienų trukusios ekspedicijos vienas iš jos dalyvių, fotografas Virgilijus Jankauskas, parsivežė kone tūkstantį nuotraukų, kuriose fiksavo vietas, kur kažkada buvo Mažoji Lietuva. Senųjų krašto gyventojų – lietuvininkų, vokiečių – po Antrojo pasaulinio karo beveik neliko. Iš Rusijos gilumos atkraustyti naujakuriai, anot ekspedicijos dalyvių, poreikio kažką saugoti neįsivaizduoja iki šiol.

Nuotraukoje iš k.: Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius, JAV logistikos kompanijos „Maersk Line Ltd“ vyriausybinių pirkimų vyriausiasis direktorius Torben Svenningsen ir Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis. M. Kubilinsko nuotr.

UŽ LIETUVOS IR JAV TRANSPORTO IR EKONOMINIŲ RYŠIŲ STIPRINIMĄ JAV – GARBĖS ŽENKLAS

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius Vašingtone balandžio 12 dieną JAV logistikos kompanijos „Maersk Line Ltd“ vyriausybinių pirkimų vyriausiajam direktoriui Torbeniui Svenningseniui už Lietuvos vardo garsinimą bei transporto ir ekonominių ryšių stiprinimą įteikė Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“.

„Mes džiaugiamės stipria ir perspektyvia partneryste

su JAV administracija bei globalia logistikos kompanija „Maersk“ ir jos JAV padaliniu „Maersk Line Ltd“, kurie gabenama Tarptautinių saugumo paramos pajėgų krovinius į Afganistaną. Bendradarbiavimas su partneriais JAV mūsų Klaipėdos uostui, AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Lietuvos institucijoms yra svarbus ne tik ekonomine prasme, bet ir dėl transatlantinės partnerystės stiprinimo“, – sakė E.Ignatavičius.

Ceremonijos metu viceministras pažymėjo, jog unikali Lietuvos geopolitinė padėtis tarp ES ir Rytų kaimynystės šalių rinkų, ilgametė bendradarbiavimo patirtis su kaimyninėmis valstybėmis, neužša-

lantis Klaipėdos uostas ir įmonės „Lietuvos geležinkeliai“ ryšiai leidžia kurti gyvybingus ir svarbius transporto koridorius ir krovinį tiekimo kelius iš Lietuvos į Centrinės Azijos, Pietų Kaukazo šalis, Ukrainą, Rusiją ir net Kiniją.

Artimai bendradarbiaujant Lietuvos institucijoms, transporto sektoriaus įmonėms, JAV administracijai ir JAV bendrovėms, Lietuva tapo Šiaurės aprūpinimo kelio (Northern Distribution Network) dalimi ir nuo 2011 m. per Klaipėdos uostą yra gabenami kroviniai Tarptautinių paramos saugumui pajėgų (International Security Assistance Force, ISAF) misijai Afganistane.

LR URM inf.

TARTASI DĖL LIETUVOS IR JAV BENDRADARBIAVIMO UŽKERTANT KELIĄ BRANDUOLINIŲ MEDŽIAGŲ PLATINIMUI

Washington, D.C., balandžio 12 d. (LR URM). Su darbo vizitu Washingtonie viešintis Lietuvos užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius balandžio 11 dieną konsultacijose su JAV pareigūnais branduolinių medžiagų neplatavimo klausimais sutarė ir toliau stiprinti Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą šioje srityje, keistis ekspertais, kurti bendras mokymo programas.

Susitikimuose su JAV valstybės sekretorės pavaduotoju tarptautinio saugumo ir neplatavimo klausimais Thomas M. Countryman ir JAV Nacionalinės branduolinio saugumo administracijos vadovo pavaduotoja Anne Harrington viceministras aptarė tarptautinės bendruomenės siekius ir iniciatyvas stabdyti nelegalų branduolinių medžiagų plitimą ir Lietuvos pastangas kovoti su šia globalia grėsme.

„Neseniai Pietų Korėjos sostinėje Seule įvykusiame branduolinio saugumo valstybių vadovų susitikime Lietuva informavo apie šalyje kuriamą Branduolinio saugumo kompetencijos centrą, kuris skirtas kovai su branduolinių medžiagų kontrabanda ir jos prevencijai. Lietuva rimtai žiūri į šio centro įsteigimą ir tikisi, kad kartu su JAV bei kitais regioniniais partneriais pavyks sukurti tinkamus branduolinių medžiagų platinimo užkardymo mechanizmus, sustiprinti regiono valstybių suinteresuotų institucijų bendradarbiavimą ir pasidalinti geriausia patirtimi su mūsų kaimynais“, – sakė E.Ignatavičius.

2012 m. kovo 12 d. Lietuvos Vyriausybė nusprendė Medininkuose įkurti Branduolinio saugumo kompetencijos centrą. Lietuva sieks, kad ateityje jis taptų regioniniu.

Kovo 30 d. Dailės galerijoje, Panevėžyje buvo iškilmingai apdovanoti Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ laureatai. Laureatus apdovanojo Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkė Irena Degutienė, sveikino Panevėžio miesto meras Vitalijus Satkevičius, G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ komisijos pirmininkas prof. Bronius Genzelis. Lietuvos Respublikos Seimo įsteigtu apdovanojimu buvo pagerbtos dvi dešimtys Lietuvai nusipelnusių žmonių, nominuotų už filantropinę veiklą, pilietinę iniciatyvą, už visuomeniškai aktualią publicistiką, už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje. Laureatais paskelbti: už filantropinę veiklą, ypač jaunųjų kūrėjų skatinimą ir rėmimą – Genovaitę Guobienę (buvusi Panevėžio rajono Smilgių vidurinės mokyklos mokytoja), Mariją Laisvydą Matusėvičienę, Stasę ir Bronių Vaškelius; už pilietinę iniciatyvą valstybės stiprinimo labui – Genovaitę Astrauskienę (Panevėžio apskrities G.Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja), Rūtą Bagdonienę (Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė), projektą „Misija Sibiras‘11“, Antaną Rasiulį, Vitaliją Vasiliauskaitę (Panevėžio kraštotyros muziejaus muziejininke); už visuomeniškai aktualią publicistiką – Marcelijų Martinaitį, Šarūną Naką, Vaclovą Algirdą Patacką, Stasį Stacevičių, panevėžietę, G.Petkevičaitės-Bitės „Karo meto dienoraščio“ sudarytoją ir leidėją Jerutę Vaičekauskienę; už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje – Alessandro Barelli, Nijolę Gudžiūniene, Nerijų Leikų, buvusį V.Žemkalnio gimnazijos direktorių, lituanistą, pedagogą, kraštotyryninką, visuomenės veikėją, rašytoją Eugenijų Urboną, Laimą Vaitkevičienę.

MAIRONIO „PAVASARIO BALSAI“ – VISOMS MOKYKLOMS

Vilnius, balandžio 11 d. (ELTA). Šįmet minint Maironio metus, ketinama naujais „Pavasario balsų“ leidimais aprūpinti visas Lietuvos mokyklas ir užsienio lietuvių bendruomenes.

Maironio 150-ųjų gimimo metinių minėjimo programos priemonių plane – dešimt leidybos projektų. Tarp jų – Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto (LLTI) ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijos rengiama programa „Pavasario balsai“ – gyvosios poezijos serija plačiai visuomenei su poezijos skaitymų kompaktine plokštele. Šiam tūkstančio egzempliorių leidiniui parengti ir išleisti skirta 20 tūkst. litų iš jubiliejaus minėjimo programos lėšų.

Tačiau susizgribta išskirtiniais Maironio metais eilėraščių rinkinį „Pavasario balsai“ (1895) išleisti apie 3 tūkst. egzempliorių tiražu, kuris būtų išdalytas Lietuvos mokykloms, bibliotekoms, pasiektų užsienyje gyvenančių lietuvių bendruomenes. Nors pirmasis jubiliejinis metų ketvirtis jau baigėsi, leidimo rengėjai ir leidėjai negali pradėti darbo, susidūrę su prastu finansinių šaltinių koordinavimu.

„Ne vieną kartą buvo diskutuota svarstant šią programą, kaip padaryti, kad Maironio tekstus, „Pavasario balsus“ gautų mokyklos, bibliotekos, išleisti juos dideliu tiražu. Mes pasiruošę juos parengti ir išleisti, tačiau finansavimo srautų nepavyksta suderinti. Lituanistikos tradi-

cijų ir paveldo įprasminimo komisija pritarė, kad būtų išleistas papildomas tiražas, tačiau tų lėšų Švietimo ir mokslo bei Kultūros ministerijose neatsiranda“, – kalbėjo Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto posėdyje LLTI direktorius Mindaugas Kvietkauskas.

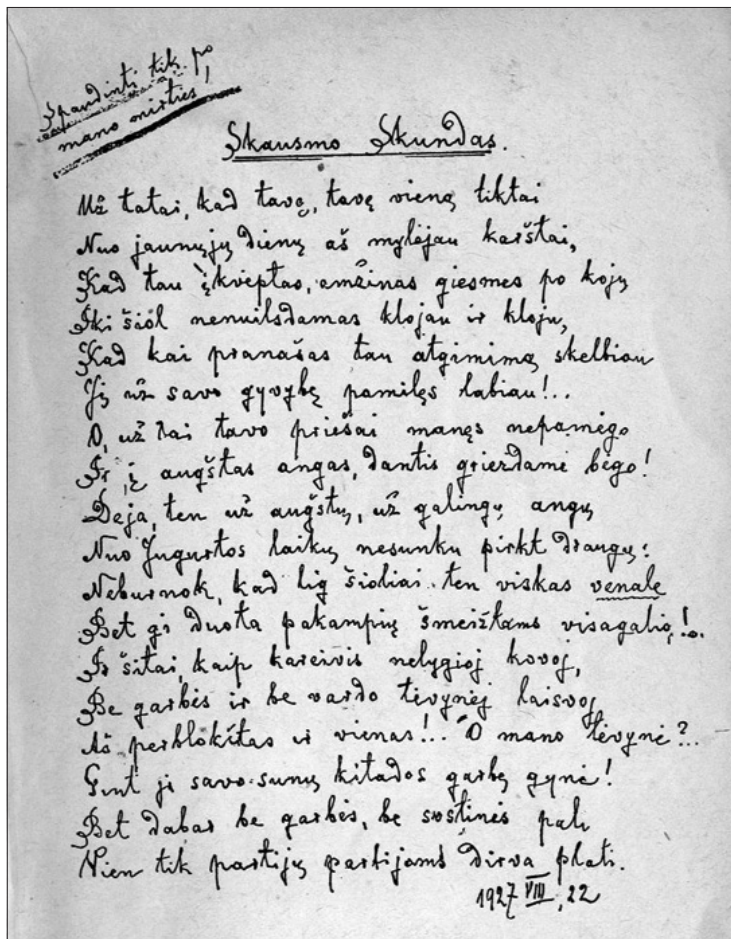
Pasak jo, kad Maironio poezijos nauji leidimai patektų į visas mokyklas, reikia papildomo 3 tūkstančių egzempliorių tiražo. Švietimo ir mokslo ministerija teigia pagal minėjimo programą remianti kitus Maironio metų projektus, o **papildomam tiražui, parūpinant kiekvienai mokyklai bent po penkis Maironio kūrybos leidinius, lėšų nerasta.**

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas kreipsis į Vyriausybę dėl papildomo „Pavasario balsų“ leidimo finansavimo. Taip pat bus kreipiamasi dėl Maironių mnančio pastato Panevėžio rajone – buvusios Krekenavos klebonijos prikėlimo naujam gyvenimui. Pirmiausia bus prašoma skirti apie 200 tūkst. litų projektavimo darbams, o visa apdegusio pastato restauracija kainuos per 2 mln. litų.

Panevėžio rajono savivaldybei priklausantis istorinis pastatas prie Krekenavos bažnyčios, kurioje kunigavo Maironis, iki šiol negražintas parapijos bendruomenei. Restauravus klebonijos namą jame planuojama įrengti patalpas Maironio memorialinei ekspozicijai, susirinkimų salę bendruomenės

Maironis
1862-1932

Maironio eilėraščio rankraštis.

Viršuje, kairėje užrašyta: „Spausdinti tik po mano mirties!“

„PAVASARIO BALSAI“ VOKIETIJOJE

Tarydamas, kad Maironio „Pavasario Balsai“, kaip neišsenkantis tautos dvasios gailingumo šaltinis, labiausiai gali padėti palaikyti tremtinių viltis ir tikėjimą Tėvynės atgimimu ir stiprinti tremtinių Vargo Mokykloj besimokančios jaunuomenės tautinius jausmus, leidžiu jų dešimtąją laidą. Deja, ši kaip ir pirmoji laidą, kuri buvo išleista 1895 m. Tilžėje, pasirodo ne Tėvynėje, bet Bavarijos žemėje, kur praleidžia tremties dienas viena tautos dalis. Todėl suprantama, kad tremties są-

lygomis ši laida negalėjo būti išleista taip, kaip priderėtų gerbiant mūsų didįjį dainių ir taip, kaip to norėtų leidėjas. Tačiau buvo daryta visa, kas leidėjo sąlygomis buvo įmanoma, kad ir šitoji laida išeitų galimai geriau apipavidalinta.

Straipsniai: „Pavasario Balsų leidimai“ ir J. Ambrazevičiaus „Maironis ir visuomenė“, paimti iš IX laidos, yra įdėti Švietimo Valdybos pageidavimu, atsižvelgiant į tremtinių mokyklos reikalus.

Tikėdamasis, kad ir tokia,

nariams, nakvynės patalpas svečiams, patalpas įvairiems renginiams.

Vieni iš svarbiausių jubiliejinių metų renginių – Pažaislio muzikos festivalio rengiamas spektaklis prie Kauno pilies pagal Maironio trilogiją (60 tūkst. litų), iškilmingas minėjimas-koncertas rekonstruotame Kauno valstybiniame dramos teatre lapkričio mėnesį (45 tūkst. litų), taip pat Lietuvos nacionalinės filharmonijos rengiamas koncertų ciklas ir kompaktinė plokštelė „Maironio balsu“ (23 tūkst. litų). Be to, Lietuvos maironiečių draugija Trakuose rengs mokinių konkursą „Pavasario balsai“ ir edukacinę programą „Maironio kelias per Lietuvą“.

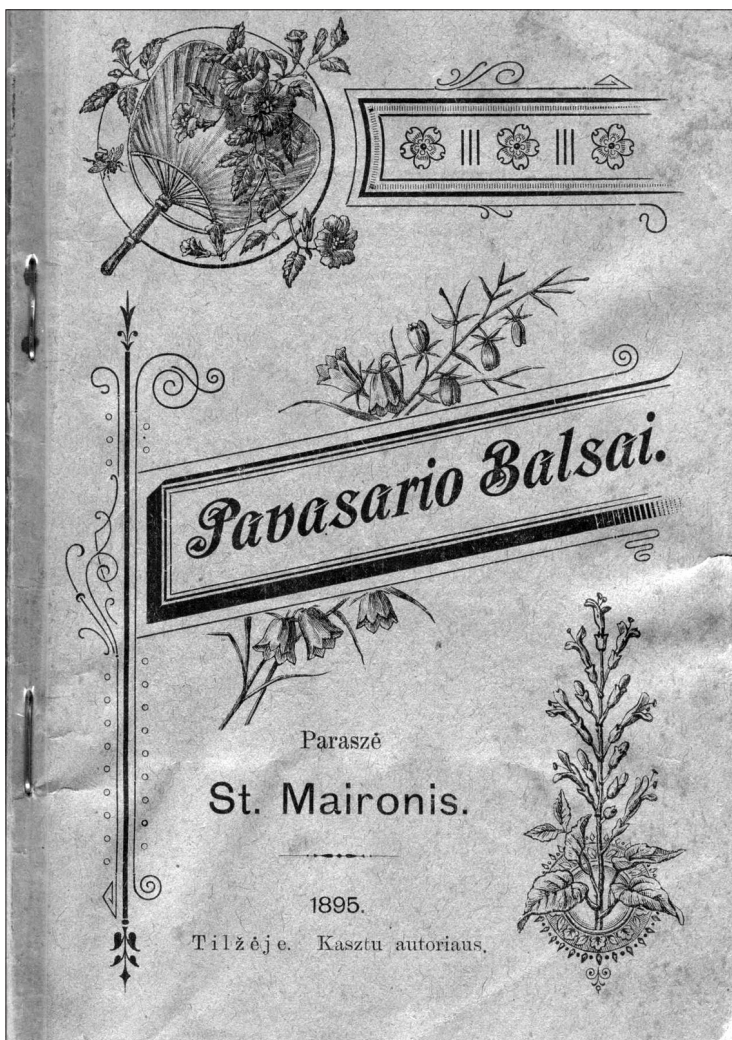
Maironio jubiliejinių metų minėjimo programos priemonių plane – 64 renginiai, atminimo įamžinimo ir leidybos projektai.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) skelbia lietuvių poeto, kunigo, profesoriaus Jono Mačiulio-Maironio 150-osioms gimimo metinėms paminėti skirtą piešinių konkursą „Maironio Lietuva“, kuriame kviečia dalyvauti 7-17 metų užsienio lietuvių vaikus ir jaunimą. Konkursu siekiama užsienio lietuvių jaunimą sudominti vieno garsiausių lietuvių poetų kūryba, padėti ją suprasti, įsiminti Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį ir kūrybiniais darbais įamžinti Maironio atminimą, stiprinti užsienio lietuvių tautinę savimonę, skatinti kūrybinę saviraišką, ugdyti meninius gebėjimus. Piešinių konkurso pradžia – 2012 m. balandžio 15 diena, pabaiga – 2012 m. spalio 21 diena, kai bus minimos 150-osios Maironio gimimo metinės. URM duomenimis, šiuo metu 28 užsienio valstybėse veikia 170 lituanistinio ugdymo įstaigų, kuriose mokosi daugiau kaip 7000 mokinių. Daugiau informacijos apie konkursą skelbiama URM interneto svetainės skiltyje Lietuviai pasaulyje > Lituanistinis švietimas > Pranešimai.

ne visiškai tobula, laida pateisins savo pasirodymą, kad ir iš jos lietuvių tremtiniai galės pasisemti dvasios tvirtybės, leidėjas dėkoja visiems, kaip nors padėjusiems „Pavasario Balsus“ išleisti.

Tegu nemirštamas Maironis ir tremtyje dainuoja mums naują tautos atgimimą ir naują Tėvynės pavasarį.

Liudas Vismantas
Wurzburg, 1947 metai.

Pirmoji „Pavasario Balsai“ laida.

Lietuvių Opera Čikagoje 1991 m. gegužės mėnesį pastatė italo kompozatoriaus A. Ponchielli operą „Lietuviai“ ir tų pačių metų rudenį Lietuvos Operos vadovybės ir Lietuvos Kultūros ministerijos kvietimu atliko spektaklius Lietuvos ir Baletto teatre Vilniuje, kurioje Lietuvos kunigaikščio Erdvilio sesers Aldonos partiją dainavo Irena Milkevičiūtė. (Virgilijus Noreika dainavo Kryžiuočių ordino magistro Konrado Valenrodo partiją.) *Jono Tamulaičio nuotr.*

GERIAUSIA DOVANA SOLISTEI – GIMTADIENIO KONCERTAI

Scenos primadona, sopranas Irena Milkevičiūtė savo gimtadienį šventė su kolegomis ir Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru.

Vilniaus ir Kauno salėse vykstantys koncertai, pasak solistės – gražiausia gimtadienio dovana, praneša LTV naujienų laida „Šiandien“.

I. Milkevičiūtė – viena ryškiausių Lietuvos muzikos kultūros asmenybių. **65-ojo gimtadienio proga valstybinis simfoninis orkestras solistei rengė koncertą.** Balandžio 14 d., šeštadienio vakarą I. Milkevičiūtė scenoje pasirodė su dukra Asmik Grigorian, tenoru Vaidu Vyšniausku.

Pasak dainininkės, repeticijos vyko savaitę, tačiau ji kūrinius mokėsi jau tris mėnesius. „Šiame koncerte stengiausi įtraukti visiškai nedainuotų kūrinių, pavyzdžiui, Richardo Wagnerio „Tristanas ir Izolda“ Izoldos mirties ariją. Tai nuostabi arija, o R. Wagneris yra kažkas tai tokio“, – kalbėjo I. Milkevičiūtė.

Solistė sako, kad ją, atliekančią R. Wagnerio muziką, bus galima išvysti ir balandžio 20-ąją Operos ir baletto teatre. Operoje „Valkirija“ ji atliks Brunhildos partiją.

Operos ir baletto teatre I. Milkevičiūtė dainuoja nuo 1976-ųjų. Pirmiausia ji išmoko groti kanklėmis, vėliau baigė dainavimo studijas, tobulinosi „La Scaloje“. Lietuvos operos primadonos vardą solistė pelnė atlikdama pagrindines Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini operų partijas.

Dirigentas Gintaras Rinkevičius sako, kad I. Milkevičiūtė išsiskiria profesionalumu. „Kartais dainuoja 30 metų dainininkės, o atrodo, kad balsas senas, o I. Milkevičiūtės balsas visada gražus, jaunas, turtingas, ir muzikalus. Publika turi išgirsti kuo dažniau tokią solistę“, – pagyrų negailėjo jis.

I. Milkevičiūtė sako, kad koncertas bus pati gražiausia jos gimtadienio dovana. *ELTA*

(Atkelta iš 6 psl.)

RUSIJOS PARAMA...

šnekama apie viešąją diplomatiją, kultūrinę politiką – tokią efektyvią, kaip vykdo JAV, Britanija ir panašiai, bet pasiimtas konceptas absorbuojamas senų institucijų ir senų pareigūnų, – apie fondo vadovus „ReBaltica“ kalbėjo akademikas, Europos integracijos studijų centro analitikas Nerijus Maliukevičius.

„Finansų paskirstymas irgi yra nelabai aiškus ir apskritai pati idėja turi labai daug sąsambų su archajiška sovietine kultūrinės politikos veikla. Jeigu mąstyti apie efektyvumą iš Rusijos pusės, tam, kad tokia politika būtų efektyvi, aišku, tokiose fonduose ar tokiose organizacijose turėtų dirbti vien tik šios srities specialistai, išmanantys ne tik Rusijos kultūrinį svorį, bet ir tas visuomenes, kuriose dirbama. Dabar ten yra tarsi specialistų ir profesionalų su artimais valdžiai žmonėmis mišinys“, – sakė N. Maliukevičius.

Ką „Russkij Mir“ finansuoja Lietuvoje?

Peržiūrėjus fondo viešai pateikiamą gautų paraiškų sąrašą, kuriame nurodomi ir duomenys apie paraiškų patenkinimą, dalinį patenkinimą ar atmetimą, matyti, kad 2010-2011 metais paramą gavo bent aštuonios Lietuvoje veikiančios organizacijos: jau minėtas „Žalioji žibintas“, Klaipėdoje veikiantis Tarptautinis kultūros ir meno centras, Rusų kultūros centras Vilniuje, Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras, taip pat Visagine esantis tarptautinis poilsio centras „Lupas“, Panevėžyje įsikūrusi Tarptautinė jaunimo sąjunga, Lietuvos rusų mokyklų mokytojų asociacija ir Rusų tėvynainių asociacija.

Šiame sąrašė neminimi Rusų kalbos ir kultūros centrai universitetuose, nes jie finansuojami tiesiogiai – jie nekonkuruoja dėl vadinamųjų „grantų“. Tokius už fondo pinigus įsteigtus ir palaikomus centrus Lietuvoje priėmė dvi valstybinės aukštosios mokyklos – daugiausia **pedagogus ruošiantis Lietuvos edukologijos universitetas ir Šiaulių universitetas.** Nors universitetai valstybiniai, jų autonomija leidžia jiems tokius centrus priglauti iš esmės be valstybės kontrolės.

Kai kurioms „Russkij Mir“ remiamoms organizacijoms vadovauja ir politinių partijų kandidatų į Seimą ar savivaldybės sąrašuose figūruojantys asmenys, tačiau ne visi jie yra rusų tautinės mažumos partijų atstovai. Prie tokių būtų galima priskirti minėtą Z. Radzivilovą, taip pat verslininką Igorį

Krasikovą, kuris vadovauja Rusijos tėvynainių asociacijai bei yra Rusų sąjungos atstovas Visagino savivaldybės taryboje.

Visagino savivaldybės taryboje dirba ir Tarptautinio poilsio centro „Lupas“ vadovė Liudmila Vojevodina, tačiau **ji yra Liberalų ir centro sąjungos atstovė.**

Lietuvos edukologijos universitetui, priglaudusiam vieną iš Lietuvoje veikiančių Rusų kalbos ir kultūros centrų, vadovaujantis **Algirdas Gaižutis** priklauso Lietuvos liaudies partijai. Šios neparlamentinės partijos vadovė **Kazimira Prunskienė** praėjusį rudenį pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Rusijos V. Putin vedama partija „Vieningoji Rusija“, partijos renginiuose nuolat vieši svečiai iš Rusijos, pati K. Prunskienė ne kartą yra pareiškusi, kad geri Lietuvos santykiai su Rusija yra vienas iš jos partijos išsikeltų tikslų.

Apskritai daugiausia rusų tautinei mažumai (ji sudaro kiek daugiau nei 5 proc. gyventojų) atstovaujančios partijos – Lietuvos rusų sąjunga ir Rusų aljansas – negali pasigirti populiariumu. Parlamente jos neturi nė vienos vietos, o per pastaruosius savivaldos rinkimus šios dvi partijos dalyvavo tik keliose savivaldybėse. **Lietuvos rusų sąjunga siekė postų Vilniuje, Klaipėdoje ir Visagine,** pastarųjų dviejų savivaldybių tarybose gavo atitinkamai dvi ir vieną vietas. Rusų aljansas savarankišką kandidatų sąrašą pateikė tik Klaipėdos rinkėjams ir gavo tris vietas. Šalčininkų, Švenčionių, Trakų, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybėse Rusų aljansas į politiką bandė pateikti bendrais sąrašais su lenkų tautinei mažumai atstovaujančia Lenkų rinkimų akcija. Į Sostinės savivaldybės tarybą buvo išrinkti du Rusų aljanso atstovai, Švenčionių rajono – vienas.

Kadangi „Russkij Mir“ nepateikia išsamių duomenų apie visus paramos gavėjus ir tik kelios organizacijos pačios atskleidė, kokią paramą gavo iš šio fondo, „ReBaltica“ neturėjo galimybės apibendrinti šio fondo paramą Lietuvoje veikiančioms tautinių mažumų organizacijoms. Surinkti duomenys pateikia tik fragmentišką vaizdą apie paramos gavėjus Lietuvoje.

Pavyzdžiui, biudžetinė įstaiga Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras nurodė, kad projektui „Mano žvilgsnis į Čechovo pasaulį“ gavo per 10 tūkst. eurų. Projekto vadovė Irina Morozova teigė, kad tai pirmas centro projektas, kurį parėmė „Russkij Mir“. 2012 metų pradžioje startavęs projektas, I. Morozovos teigimu, sieks

naudoti netradicinius mokymo metodus nagrinėjant rusų klasiko Anton Čechov literatūros kūrinius, norint grąžinti Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centro mokinių susidomėjimą rusų kalba ir literatūra. Projekto metu bus organizuojamas konkursas, kuriame centro mokiniai turės netradiciniais būdais pateikti savo A. Čechov kūrinių interpretaciją.

Tarptautinio poilsio centro „Lupas“ su fondo parama rengė stovyklą Bulgarijoje. Pasak poilsio centro vadovės L. Vojevodinos, gauta 12 tūkst. eurų parama, už kuriuos **jaunimo grupė iš Lietuvos** Bulgarijoje su kitų šalių bendraamžiais skautiškai praleido 11 dienų 2011 metų liepą.

Viena veiklesnių iš pastaraisiais metais „Russkij Mir“ fondo paremtų organizacijų – Tarptautinė jaunimo sąjunga. Tarp 2011 metų projektų, kuriems skirta fondo parama, yra pirmą kartą vykęs jaunųjų rusakalbių žurnalistų konkursas Točka.RU (Точка.РУ), taip pat jau trejus metus rengiamas meninio skaitymo konkursas „Rusų kalba“ (Родная речь).

Organizacijos vadovė Inesa Čekolajeva (Grigaliūnienė) nurodė, kad gautos paramos dydžio ji negali atskleisti – tai esą konfidenciali informacija.

Be „Russkij Mir“ fondo, minėtus projektus įgyvendinti esą **padėjo Rusijos ambasada** Lietuvoje ir rėmėjai. Paramos šioms projektams ji sakė prašiusi ir iš Lietuvos kultūros ministerijos, tačiau jos negavo.

Kiek anksčiau ta pati organizacija, „Russkij Mir“ remiama, leido laikraštį „Tėvynainio šauklis“ („Вестник соотечественника“). Klausama apie šį projektą, I. Čekolajeva aiškino šį leidinį buvus kultūrinį, nors paskaičius jį matyti, kad jame nemažai vietos skirta Rusijos propaguojamam šios šalies, kaip vaduotojos nuo fašizmo, vaidmeniui Antrojo pasaulinio karo metu pristatyti. Šis leidinys kas mėnesį ejo nuo 2008 sausio iki 2010 balandžio.

Parlamentaras, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Arvydas Anušauskas atkreipia dėmesį, kad Rusija per fondus Lietuvai mestais „kultūriniais“ pinigais dažnai kliudo tautinės mažumos integracijai. „Tokiose vietose, kaip tiesiogiai „Russkij Mir“ finansuojami centrai universitetuose, skaidrumo turėtų būti daugiau, tuo labiau, kad fondas naudojasi mūsų demokratinės valstybės suteiktomis galimybėmis visuomeninei veiklai“, – sakė A. Anušauskas.

Donata Motuzaitė, Baltijos šalių tiriamosios žurnalistikos centras „ReBaltica“, bernardinai.lt

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LITVANIŠKAS ŽURNALAS
LIEVUPOČIŲ RAJONAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00**

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 10 d., sekmadienį, 2 v.p.p., Cleveland Institute of Music, Kulas Hall, vyks **Trijų chorų koncertas** (Chicagos – Dainava, Clevelando – Exultate, Toronto – Volungė). *Trijų chorų inf.*

BIRŽELIO 17 d., sekmadienį 2 val. p.p. Baisiojo birželio minėjimas - ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus latvių bažnyčioje, Andrews ir Detroit Ave. (West 152-a gatvė). Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO UŽUOJAUTA

A.a. Vytautas Kamantas

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pareiškė užuojautą dėl kovo 31 dieną Jungtinėse Amerikos Valstijose mirusio buvusio Pasaulio lietuvių bendruomenės ir JAV lietuvių bendruomenės pirmininko Vytauto Kamanto mirties.

„Mirus ilgamečiam Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkui, vienam iš Lietuvių fondo steigėjų, iškiliam visuomenininkui Vytautui Kamantui, Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos vardu reiškiu gilią užuojautą velionio šeimai, artimiesiems, visiems jį pažinojusiems ir skaudžiai išgyvenantiems šią netektį“, – rašoma Lietuvos diplomatijos vadovo užuojautos laiške.

Pasak Lietuvos užsienio reikalų ministro, Vytautas Kamantas net ir Lietuvai sunkiausiais okupacijos dešim-

tmečiais savo energiją skyrė tautinės savimonės puoselėjimui ir Lietuvos laisvės bylos gynimui, savo pavyzdžiu rodydamas tautai, kaip sekti lietuvių idealais.

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininko pareigas Vytautas Kamantas ėjo 16 metų (1978–1988 ir 1997–2003 metais). Velionis taip pat (1970–1973 ir 1991–1994 metais) buvo JAV Lietuvių bendruomenės pirmininkas. 2000 metais už nuopelnus Lietuvai jis buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordinu.

V. Kamantas gimė 1930 metais Macikuose, Šilutės valsčiuje. 1944 metais jis su tėvais pasitraukė į Vokietiją. Eichštato karo pabėgėlių stovykloje 1949 metais baigė lietuvių gimnaziją, priklausė skautams, ateitininkams. 1949 metais apsigyveno JAV. 1951–1953 metais dalyvavo Korėjos kare. 1959 metais baigė Cleveland universitetą. 1958–1982 metais dirbo architektūros ir inžinerijos bendrovėse, nuo 1982 metų – Michigan valstijos vakarų srities ligoninės ir sveikatos korporacijos Grand Rapids direktorius. 1973–1976 metais V.Kamantas buvo Maironio liuanistinės mokyklos Lemonte direktorius.

LIETUVOS UNIVERSITETUI – 90

Šiais metais Kauno Vytauto Didžiojo universitetas mini 90-ąsias įkūrimo metines. Universitetas, tuomet vadintas Lietuvos, įsteigtas 1922 m. vasario 16.

Lietuvos universitetas – mokslo ir kūrybos laisvė

Nepriklausomybės aušroje Lietuvos šviesuomenė kaip vieną svarbiausių siekių kėlė lietuviško universiteto būtinybę. Taip 1922 m. vasario 16 d. Kaune Aukštųjų kursų pagrindu buvo įsteigtas Lietuvos universitetas. Ši įstaiga tapo vieta, kur buvo kuriami ateities projektai ir ruošiamas visuomenės elitas, brendo žymiausi pirmosios nepriklausomybės moksliniai ir kultūriniai sąjūdžiai, dėstė žinomi Lietuvos ir Europos intelektualai, filosofai, aukščiausi šalies pareigūnai, valstybės veikėjai. Tai buvo liberalus ir modernus universitetas, unikalus savo laisva ir bendruomeniška dvasia, betarpišku profesūros ir studentų bendravimu, puoselėjantis šalies kultūrą, istorinę atmintį ir kritinę mintį.

Pradžioje universitetas turėjo plačią autonomiją, galėjo veikti laisvai, savarankiškai, todėl jo struktūra ne kartą keitėsi: buvo steigiami nauji fakultetų skyriai ir katedros. 1924 m. rugsėjo 3 d. iš Lietuvos universiteto Matematikos-gamtos fakulteto Agronomijos ir miškininkystės skyriaus ir Žemės ūkio technikumų Dotnuvoje buvo įkurta Žemės ūkio akademija.

1930 m. minint kunigaikščio Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį, Lietuvos universitetui buvo suteiktas Vytauto Didžiojo vardas. 1940 m. žiemą VDU padėjo atkurti Vilniaus universitetą: iš Kauno į Vilnių perkelti Humanitarinių mokslų ir Teisų fakultetai.

Tačiau naujai įkurtas universitetas ne kartą tapo politinių dramų įkaitu. Okupacijų metais buvo siekiama suardyti ne tik pasaulietinę akademinę sistemą, bet ir proto bei sąžinės laisvę.

Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, 1940 m. rugpjūčio 21 d. VDU buvo pavadintas Kauno universitetu, panaikintas Teologijos-filosofijos fakultetas, uždarytos beveik visos studentų organizacijos, prasidėjo dėstytojų ir studentų represijos.

1941 m. birželio mėnesį ryžtingiausi Universiteto dėstytojai ir studentai Kaune dalyvavo Birželio sukilime, išgelbėjo apie 2000 kalinių ir paskelbė Nepriklausomybės atkūrimą. Netrukus Lietuvos Laikinoji vyriausybė grąžino universitetui Vytauto Didžiojo vardą. Nepaisant to, jo veikla nacių okupacinės valdžios buvo visai varžoma, o 1943 m. kovo 17 d., kaip ir kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose, didžioji

dalys patalpų buvo užimtos okupacinės kariuomenės, studijos – nutrauktos. Paskaitos vyko pusiau slapta.

1944 m. vasarą, artėjant antrajai sovietinei okupacijai, į Vakarus pasitraukė beveik trečdalis akademinės bendruomenės atstovų, kur jie tęsė savo moralinį karą su sovietine valdžia. Pabėgėlių stovyklose jie steigė mokyklas, leido knygas ir dienraščius, telkė tautiečius išsaugoti savitumą. Iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo išveivijoje jie siekė atkreipti pasaulio dėmesį į dramatišką okupuotos Lietuvos padėtį, žadino ateities viltis, formavo vizijas ir palaikė liberalios dvasios universiteto tradiciją.

Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, 1944 m. lapkričio 11 d. universitetas buvo pavadintas Kauno valstybiniu Vytauto Didžiojo universitetu. 1950 m. rudenį, siekdama sunaikinti tautinės kultūros židinį, SSRS aukštojo mokslo ministerija nutarė reorganizuoti Universitetą į Kauno politechnikos institutą, o jo Medicinos fakultetą – į Kauno medicinos institutą. Tačiau Universiteto reorganizacija nenuslopino laisvės idėjos: Kauno aukštųjų mokyklų studentai ne kartą antisovietinėse demonstracijose (1956 m. per Vėlines miesto kapinėse ir 1972 m. po Romo Kalantos susideginimo) metė iššūkį primestai totalitarinei sistemai.

Kad akademinė tradicija ir laisvo universiteto atmintis išliko, buvo gyva, patvirtino ir 1989 metais tvyrojusi atmosfera. Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių mokslininkų iniciatyva, Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio pastangų dėka Kaune buvo atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas. Atgavus Nepriklausomybę, Lietuvos universiteto įpėdiniai – Kauno politechnikos ir Kauno medicinos institutai,

„DIRVAI“ AUKOJO

E.Čapas, Pompano Bch. FL 50
K.Černis, W.Bloomfield, MI 50
D.Gatautis, Clev. Hts., OH 50
S.Simoliunas, Detroit, MI 45
K.Tautvydas, Greenbank, WA.. 45
I.Vileniškis, Wayland, MA 45
R.Janušauskas, Cleveland, OH 15
R.Gricius, Burbank, CA 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

vėliau ir Žemės ūkio akademija, tapo universitetais.

Su Lietuvos universitetu savo ištakas taip pat gali sieti iš Kauno politechnikos instituto Vilniaus fakulteto išaugęs Vilniaus Gedimino technikos universitetas bei vėliau susikūrę ir iš Kauno technologijos universiteto fakultetus paveldėję Klaipėdos ir Šiaulių universitetai.

Lietuvos universitetas per savo gyvavimo laikotarpį buvo tapęs svarbiausiu Lietuvos intelektualiojo ir kultūrinio gyvenimo centru, kur buvo skatinama kūrybinių ieškojimų ir kritinė mintis, daugiakultūriškumo ir atvirumo pasauliui idėjos. Profesoriai visuomet siekė lavinti ne tik savo studentus, bet ir ugdyti visuomenę. Čia pradėjo formotis pirmieji mokslo centrai ir akademinės tradicijos, čia buvo išleisti pirmieji vadovėliai lietuvių kalba ir remiama nuolatos tyrinėjančio, drįstančio savarankiškai mąstyti jauno žmogaus asmenybė. Atskiri Universiteto padaliniai vėliau tapo pagrindu dabartinėms aukštosioms mokykloms – Aleksandro Stulginskio universitetui, atkurtam Vilniaus universitetui, Kauno technologijos ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetams.

Vytauto Didžiojo universiteto inf.

LAIŠKAS

„DIRVOS“ REDAKTORIUI IR VISIEMS „DIRVOS“ DARBUOTOJAMS

Sveikinu Jus visus šv. Velykų proga ir liunkiu Jums stiprybės ir ištvermės dirbant kilnų darbą, kurio daug mūsų neįvertina. Paskutiniai „Dirvos“ numeriai yra labai vertingi paskleidžiant daug informacijos apie labai reikšmingus dalykus mums visiems.

Prieš keletą metų aš pasiunčiau red. V. Radžiui juostą, kur buvo užrašyta stribo Daukšo pasikalbėjimas su Genocido centro atstovu. Stribas Daukšas dalyvavo Švendrių kaimo suvedinimo operacijoje, partizanų žudynėse, buvo partizanų sužeistas, Maskvos apdovanotas meda-

liu ir gera pensija, kurią gal jo palikuonis gauna. Stribas mirė sulaukęs gilios senatvės neteistas ir nenubaustas.

Aš rašau apie stribo juostą, nes pertvarkydamas savo knygų, juostų ir raštų kalnus radau dar vieną stribo apklausos juostą, gal ne stribo juostą pasiuntė, bet kitą. Jei Jums per klaidą buvo kita juosta atsiųsta, labai prašau, mielai noru pasiūsciau stribo Daukšo juostą, kurią radau.

Linkiu stiprybės ir ištvermės.

Su pagarba
Romas Jagminas,
Bridgew, MA

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

ATIMTAS AUKSO MEDALIS IR DISKVALIFIKUOTA DVEJIEMS METAMS

Živilė Balčiūnaitė.

SCANPIX nuotr.

Lietuvos maratonininkė Živilė Balčiūnaitė dėl dopingo vartojimo diskvalifikuota dvejiems metams – toks sprendimas paskelbtas per specialiai Lietuvos lengvosios atletikos federacijos (LLAF) surengtą spaudos konferenciją.

Tai reiškia, kad lietuvė bus priversta praleisti ir Londono olimpinės žaidynės, kurios prasidės 2012 metų liepos 27 dieną. Be to, iš Ž. Balčiūnaitės bus atimtas ir Europos lengvosios atletikos čempionate Barselonoje, Ispanijoje, iškovotas aukso medalis.

„LLAF Drausmės komisija baigė tyrimą, kurio tikslas buvo ištirti visas aplinkybes ir priimti teisingą sprendimą dėl Ž. Balčiūnaitės įtarimo dopingo vartojimu“, – spaudos konferenciją pradėjo LLAF prezidentas Eimantas Skrabulis.

„LLAF nenorėjo nekaltai nubausti atletės, todėl tyrimas užtruko apie keturis mėnesius. Buvo daug konsultuotasi

su Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) ir Pasaulio antidopingo agentūros (WADA) atstovais. Tai buvo vienas sudėtingiausių tyrimų Lietuvos sporto istorijoje dopingo klausimu“, – teigė E. Skrabulis.

Galusiai buvo paskelbta, kad antradienį, balandžio 5 dieną, įvykusiame baigiamajame posėdyje LLAF Drausmės komisija priėmė penkis galutinius sprendimus:

1. Ž. Balčiūnaitė pažeidė IAAF antidopingo taisykles.
2. Ji yra diskvalifikuojama dvejų metų laikotarpiui.
3. Sportininkė privalo grąžinti Europos čempionate iškovotą aukso medalį.

4. Ž. Balčiūnaitė turi teisę apskusti LLAF sprendimą Tarptautiniam sporto arbitražo teismui (CAS) Lozanoje.

5. LLAF įsipareigoja pareikšti griežtą įspėjimą sportininkės treneriui Romui Sausaičiui.

Po paskelbto nuosprendžio Ž. Balčiūnaitė atstovaujantis

teisininkas Aivaras Žilvinskas buvo akivaizdžiai nepatenkintas LLAF komisijos atlikto tyrimo kokybe ir ėmė jai priekaištauti, tačiau komisija su juo nesileido į diskusijas ir pavadino jį demagogu.

Ž. Balčiūnaitės diskvalifikacijos skaičiavimas prasidės nuo praėjusių metų rugsėjo 6 dienos, kai ji buvo oficialiai suspenduota.

Primename, kad Ž. Balčiūnaitė buvo suspenduota po to, kai dopingo kontrolieriai nustatė, jog bėgikės organizme po finišo Europos čempionate buvo padidėjęs testosterono kiekis.

Kai ant jos užkrito dopingo šešėlis, Ž. Balčiūnaitė tikino, kad ji specialiai tikrai nieko neleistino nevarytojo, o teigiami dopingo rezultatai galėjo atsirasti dėl menstruacijos skatinančio hormoninio preparato „Dufaston“, kurį mūsiškė buvo priversta vartoti prieš varžybų startą.

Nepaisant visų Ž. Balčiūnaitės, jos trenerio ir jiems atstovavusio teisininko argumentų, IAAF nurodymu sportininkė, kol vyko tyrimas, buvo suspenduota.

LLAF drausmės komisiją sudarė LLAF prezidentas Eimantas Skrabulis, LLAF generalinė sekretorė Nijolė Medvedeva, Lietuvos olimpinės akademijos prezidentas prof. Povilas Karoblis, LLAF tarybos nariai Evaldas Martinka ir Gediminas Mamkus, Antidopingo agentūros direktorė Ieva Lukošūtė-Stanikūnienė, olimpinės rinktinės vyr. gydytojas Dalius Barkauskas, Vilniaus sporto medicinos centro gydytoja Diana Baubiniene. *alfa.lt*

GALI BŪTI ATIMTAS VALSTYBINIS ORDINAS

Valstybinių apdovanojimų taryba svarstys, ar rekomenduoti D. Grybauskaitei atimti iš Ž. Balčiūnaitės jai skirtą ordiną.

Skirtas Riterio kryžius

Po to, kai Tarptautinis sporto arbitražo teismas (CAS) nusprendė, kad ką tik savo 33-įjį gimtadienį atšventusi Živilė Balčiūnaitė buvo pagrįstai diskvalifikuota dvejiems metams dėl draudžiamų preparatų vartojimo, Lietuvoje susirūpinta dėl šiai sportininkei 2010-aisiais įteikto valstybės apdovanojimo ir dėl jai skirtos valstybinės piniginių premijos.

Prezidentūra patvirtino dienraščiui, kad jau netrukus bus sprendžiama, kaip pasielgti su Ž. Balčiūnaitė skirtu Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi.

Po to, kai 2010 m. liepos pabaigoje Barselonoje vykusiame Europos lengvosios atletikos čempionate Ž. Balčiūnaitė iškovojo aukso medalį moterų maratono rungtyje, Prezidentė pasirašė dekretą, kuriuo sportininkę apdovanojo ordinu.

Bet po CAS galutinio sprendimo, jog diskvalifikacija buvo teisinga ir Europos maratono čempionės titulas iš Ž. Balčiūnaitės atimamas, gali būti atšauktas ir D. Grybauskaitės dekretas dėl ordino skyrimo sportininkei.

Atsižvelgs į rekomendacijas

„Valstybės apdovanojimų taryba svarstys klausimą dėl Ž. Balčiūnaitėi įteikto valstybinio apdovanojimo ir savo rekomendacijas teiks Prezidentei D. Grybauskaitei. Atsižvelgdama į rekomendacijas šalies vadovė priims sprendimą“, – dienraščiui pranešė Prezidentės spaudos taryba.

Kol kas neskelbiama, kada posėdžiaus Valstybės apdovanojimų taryba ir kada svarstys šį klausimą. Tačiau tai gali įvykti jau balandį.

Naujausioje Lietuvos istorijoje kol kas nebuvo atvejo, kad valstybės vadovas būtų priverstas atimti ordiną iš do-

pingo vartojimu apkaltinto ir diskvalifikuoto sportininko.

Jeigu Prezidentė tokį dekretą dėl Ž. Balčiūnaitės vis dėlto pasirašytų, sportininkės būtų paprašyta grąžinti jai įteiktą aukštą valstybės apdovanojimą.

Pakeitė premijų skyrimo tvarką

Netrukus bus sprendžiamas ir klausimas dėl Ž. Balčiūnaitėi skirtos vyriausybės piniginių premijos likimo.

Po pergalės Europos čempionate 2010 m. maratono bėgikei iškart buvo įteikta 20 tūkst. litų premija. Dabar, po galutinio CAS sprendimo, su Ž. Balčiūnaitė bus tariamasi dėl šių pinigų grąžinimo į valstybės išdą.

„Tai nemalonus pokalbis. Šiaip liūdna – žmogus susilaužė sau gyvenimą“, – dienraščiui sakė Kūno kultūros ir sporto departamento vadovas Klemensas Rimšelis. Anot jo, Ž. Balčiūnaitės bus prašoma grąžinti 20 tūkst. litų. K. Rimšelis neprognozavo įvykių eigos, jeigu nepavyktų tai padaryti: „Tada ir sprėsime, svarstysime.“

Yra galimybė premijos grąžinimo klausimą spręsti teisme.

Pernai Vyriausybė pakeitė premijų skyrimo pasižymėjusiems sportininkams tvarką. Nuo šiol piniginių premijos bus skirtos tik po tam tikro „inkubacinio periodo“, tai yra įsitikinus, kad sportininkai tikrai nėra kaltinami kokiais nors neteisėtais veiksmais iškovoję savo titulus.

K. Rimšelis tvirtino, kad Kūno kultūros ir sporto departamentas nieko nerekomenduos Prezidentūrai dėl Ž. Balčiūnaitėi skirtos valstybės apdovanojimo.

„Tai visai kita institucija, todėl jai teikti rekomendacijų negalime. Prezidentūra jau domėjosi, ar CAS sprendimas yra galutinis ir kokios dar galimos teisinės priemonės skųsti sprendimą dėl diskvalifikacijos. Tokią informaciją mes suteikėme, bet rekomenduoti atimti ar palikti ordiną sportininkei mes negalime“, – teigė K. Rimšelis.

LRT

LIETUVIŲ RADIJŲ PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: ambwings@mac.com

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teliantis jaukią atmosferą rūdiesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.